КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЭ БУРЯАДАЙМ БЭЛЭГ

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 72 (11058) | 1966 оной мартын 27, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

1966 оной мартын 26-да Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум болобо.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXIII съездэ КПСС-эй Центральна Комитедэй элидхэхэ тоосоое Пленум хаража үзэбэ. Энэ асуудалаар Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВ элидхэл хэбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXIII съездэ хэхэ Центральна Комитедэй тоосоото элидхэлые Пленум нэгэн дуугаар баталба.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXIII съездэ элидхэхэ КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон тухай

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй 1966 оной мартын 26-най

ТОГТООЛ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXIII съездэ элидхэхэ КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоое баталха.

АРАДАЙМНАЙ ОМОГОРХОЛ

НҮГӨӨДЭР, 1966 оной мартын 29-дэ, алдарта нииэлэл Москва хотын Съезднүүдэй ордон соо, Советскэ Союзаймнай Коммунис партиин XXIII съезд нээгдэхэнь. Хэдэн һара соо хүхюу дорюунаар, омог баяртайгаар бүхы совет арадай хүлеэжэ ябаһан жабхаланта үдэр — инаг һайхан Эхэ ороноймнай түүхэдэ мартагдагшагүй баһа нэгэ алтан хуудаһа нээжэ мүнхэжүүлхэ табилантай үдэр хүрэжэ ерэбэ. Энэ үдэрые ажалай амжалтаар угтажа, түрэл Коммунис партияа бодото бэлэгээр амаршалха, Эхэ оронойнгоо мандалда үргэл бариха гэһэн үнэн зүрхэнэй арюун хүсэлэнтэйгөөр социалис мүрысөө үүсхэжэ, хаа хаанагүй хото, хүдөөгэй ажалшад шэн габьяатайгаар хүдэлөө, хүдэлһөөршье.

Съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайдаа Буряад ороноймнай ажалшад нютаг бүхэнһөө омогорхолтойгоор мэдээсэжэ байнад. Улаан-Үдын промышленна предприятинуудай коллективүүд, Галуута-Нуурай нүүрһэшэд, Яруунын загаһашад, Буряадай управлениин барилгашад, Хандагатайн модошод, Хориин хонишод, Түгэнын таряашад, Борьёогой һаалишад, Хяагтын малшад — республикымнай арадай ажахын али бүхы һалбаринуудта хүдэлжэ байһан олон түмэн ажалшад хэниинь хэн гэшэгүй, алиниинь алин гэшэгүй бултадаа баяртай дорюунаар Коммунис партидаа, Советскэ правительстводаа, Эсэгэ орондоо элидхэнэ. Гүрэнэйнгөө урда абаһан уялгаа дүүргэһэндээ совет хүнүүд баярлангүй яахаб, энээгээрээ үнэн зүрхэнһөө омогорхонгүй яахаб!

КПСС-эй XXIII съездын баталан хуулижуулха шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэйнь түрүүшын кварталда республикын промышленна предприятинууд, барилгын эмхи зургаанууд, колхоз, совхозууд үнэхөөроол шэн габьяата ажалай эрхим дээдэ үльгэр жэшээнүүдые харуулба. Ленинэй ордента локомотив-вагон заһабарилгын завод, мяханай-консервын комбинат, «Электромашина», «Теплоприбор» заводууд, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат, Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрика — эдэ томо томо предприятинууд съездын урда тээхи социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ гарабад. Тэрэшэлэн Москва болон Ленинградай промышленна предприятинуудай жэшээгээр, металл болон материалнуудые алмахын түлөө хүдэлөөндэ республикын промышленностиин хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаад, хамта дээрээ хэдэн зуугаад тонно хара болон үнгэтэ металл, цемент, түлишэ алмажа, Эхэ оронойнгоо мандалда үргэбэ.

Тэрэшэлэн республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ мал ажалай продуктнуудые худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн тухайдаа мэдээсэнэ. Түсэбһөө үлүүлэн 11.147 центнер мяхан, 554 мянган үндэгэн Эхэ орондо бэлэглэгдэбэ. Мүрысөөнэй түрүүшүүл илангаяа ехэ амжалтануудтай. Хориин аймагай совхозуудай хүдэлмэришэд нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб дүүргээд, съездын нээгдэтэр түсэбһөө үлүүлэн 5800 центнер мяха, 2000 центнер һү тушаахаар социалис уялга абаһан аад, 5585 центнер мяха, 1380 гаран центнер һү тушаагаад, хэлэһэн үгэдөө сохом хүрэхэ байһанаа лаблана. Мүрысөөнэй үүсхэлшэдэй нэгэн — Борьёогой совхозой коллектив гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ, һү тушааха кварталайнгаа түсэб аяар мартын 15-да дүүргээд, түсэбһөө үлүүлэн мяха, һү тушаажа үргэлжэлүүлһээр.

Коммунис партиингаа сэсэн мэргэн политикын ашаар олон түмэн совет арадтайгаа хамта орон дотороо коммунизм үргэн дэлисэтэйгээр байгуулжа байһан эрхэ сүлөөтэ, зол жаргалта буряад арадай ажалай баатаршалгын үльгэр жэшээ, үрэ дүн нимэл даа. Нигэжэ түрэл партиингаа хүтэлбэреэр, аха дүү арадуудайнгаа энэрхы сэдьхэлэй халуун туһаламжаар экономикоёо хүсэн түгэлдэрөөр хүгжөөжэ, удхаараа социалис, түхэл маягаараа үндэһэн соёл культураа һалбаруулан мандуулжа байһан манай буряад арад Коммунис партиингаа политикые хэлбэрииэгүй үнэн сэхээр бэелүүлхын түлөө тэмсэхээр хэзээ бүхэндэ бэлэн байһанаа дахин дахин гэршэлэн харуулна.

Буряад араднай өөрынгөө гүн зүрхэнэй баяр баясхалангые, зол жаргалай омогорхолые арюун һайхан хэрэгүүдээрээ, ажал хүдэлмэреэрээ лаблан гэршэлнэ. Тиигэнгүй яахаб! Коммунис партиингаа энэрхы халуун анхарал, оролдолгын ашаар лэ совет хүнүүдэй ажабайдал үдэрһөө үдэртэ улам бүри һайжаржа, үлзы жаргалаар түгэлдэр, баян дэлгэр боложо байна ха юм. Тиимэһээ шэнэ табан жэлдэ Эхэ оромнай урагшаа, коммунизм тээшэ бүри ехэ алхам хэжэ, совет хүнүүдтэ шэнэ зол, шэнэ жаргал асарха байһаниинь лабтай.

Энээгээр бүхы совет арад, тэрэ тоодо буряад араднай, омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

ДЕЛЕГАДУУД МОРДОХЫНГОО УРДА ТЭЭ:

ТУЧИНОВ Г. Д. — Галуута-Нуурай Шахтоуправлениин проходческо бригадын бригадир:

Манай бригада январь, февраль һаранuудта 130 метр проходко тараха байбал, 179 метр гарабабди. Март һарын түсэб мүн лэ дүүргэгдээ. Намтай сугтаа хүдэлдэг нүхэдүүдни: Андрей Паткин, Василий Кожевников, Михаил Арефьев, Александр Газизов, Виктор Покацкий, Алексей Иванов тэгшэд съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаха сагтаа һанаагаа зобонгүй ябаарай гэжэ намдаа хэлэһэн байна. Хани нүхэдтөө найдажа, ажал хүдэлмэри тухайгаа һанаагаа зобонгүй мордобо.

ОРБОДИЕВА Д. О. — Хурамхаанай интернат һургуулиин багша:

Иимэ ехэ этигэл найдабарида манай совет гүрэн соол хүртэжэ болохо ха юм. Манай һургуули наймаан жэлэй юм. 280 гаран үхибүүд һуралсана. Тэдэниие коммунизм байгуулагшадай шэнжэ шанартайгаар хүмүүжүүлхэ гээшэ бидэнэр, багшанарай шухала зорилго болоно. Гурбадахи четвертиин дүн харахада, номдоо муугаар һурадаг үхибүүд байхагүй. Һуралсалай жэлыешье манай һургуулиинхид һайнаар дүүргэхэ бээзэ гэжэ найданаб.

ТОГМИТОВА Н. Л. — Хориин аймагай Үдын совхозой хонишон:

КПСС-эй XXIII съездын делегат болгожо һунгаһан ушар ганса минии ажалай сэгнэлтэ гэжэ би һанадаггүйб. Энэ хадаа манай бригадын ажалай сэгнэлтэ болоно бшуу. Үнгэрһэн жэлдэ зуун эхэ хониһоо 101 хурьга абажа түлжүүлһэн, хонин бүриһөө 3 килограмм 675 грамм ноосо хайшалһан байгаабди. Мүнөө хониднай апрелиин хахадһаа хурьгалжа эхилхэ юм. Үбһэ тэжээлээр отарамнай хүсэд хангагданхай. Юуб гэбэл, бидэнэр өөһэдөө тэжээлээ бэлдэжэ абаһан байгаабди.

КАЛЕНОВ В. П. — Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тракторна бригадын бригадир:

Хабар жэлэй эхин гэжэ арадай дунда хөөрэлдэдэг. Хабарай эхиндэ партиин XXIII съездын зарлагдаха ушар нимэрхүү бэшэ гү? Өөрынгөө бригадын хүдэлмэри тухай хэлэхэ болобол, бидэнэр үнгэрһэн жэлдэ аймаг соогоо эгээн ехэ ургаса абаһан байгаабди. Мүнөө тарилгадаа хүсэд бэлэн болонхойбди. Шэнэ табан жэлэй түрүүшын тарилгые саг болзортонь дүүргэжэ, баян ургаса абаха эрмэлзэл, һанаан намда бии.

ТИТОВ В. И. — КПСС-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарь:

Партиин съездэ манай аймагай ажалшад ажалай һайн бэлэг бэлдээ. Съездын урда тээхи мүрысөө үүсхэгшэ Сэлэнгын ЦКК-гай барилгашад өөһэдынгөө уялга һайн дүүргэжэ ябана. Тэрэшэлэн Тимлюгэй цемент-шиферэй заводойхид кварталай түсэбһөө гадуур 2,5 мянган тонно цемент үйлэдбэрилээ. Мүн загаһашадшье съездын урда тээ абаһан уялгаа үлүүлбэ. Промышленностиин хүдэлмэришэдһөө хүдөө ажахыншье хүдэлмэришэд гээгдэнэгүй. Районой совхозууд гүрэндэ һү худалдаха кварталай түсэб болзорһоонь урид 11 үдэрөөр дүүргээ. Мартын 24-дэ манай район мяха худалдаха түсэбөө түгэсхэбэ. Даабариһаа гадуур 2,5 мянган центнер һү, 400 центнер мяха худалдаха аргатайбди.

КПСС-эй XXIII съездэ хабаадалсаха делегадуудаа Буряад оромнай баяртайгаар үдэшэбэ. Зураг дээрэ (дээрэһээ доошо, зүүн гарһаа): В. П. Каленов, А. П. Кудряшов, А. У. Хахалов, Е. П. Павленко, К. М. Продайвода, В. И. Титов, В. Г. Бирюков, Г. Д. Тучинов, К. Е. Ястребова, Д. О. Орбодиева, Н. Л. Тогмитова.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАХА ЦЕНТРАЛЬНА ҺУНГУУЛИИН КОМИССИИН СОСТАВЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалта тухай дүримэй» 36 болон 37-дохи статьягай үндэһөөр. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха Центральна һунгуулиин комиссиие ниитын организацинуудай болон ажалшадай бүлгэмүүдэй удаадахи түлөөлэгшэдһээ бүридүүлэн баталха:

Центральна һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Гришин** Виктор Васильевич — Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведһээ.

Центральна һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Муравьева** Нонна Александровна — Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзһаа.

Центральна һунгуулиин комиссиин секретарь **Капитонов** Иван Васильевич — Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзһаа.

Центральна һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Аракелян Сократ Вагаршакович — Армениин профессиональна союзуудай республиканска соведһээ.

Арапу Александра Георгиевна — Молдавиин медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай республиканска комитедһээ.

Бобосадыкова Гулджихон — Таджикистанай Ленинскэ Коммунис Залуушуулай Союзһаа.

Вадер Артур Павлович — Эстониин коммунис организациһаа.

Габидуллин Адип Курбангалеевич — Башкириин АССР-эй «Чекмагушнефть» гэжэ управлениин 1-дэхи нефтеолзоборилгын управлениин хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд болон алба хаагшадһаа.

Егорычев Николай Григорьевич — Москвагай городской коммунис организациһаа.

Епишев Алексей Алексеевич — Арми, авиаци болон флотдо туһалха бүхэсоюзна һайн дуранай бүлгэмэй (ДОСААФ) Центральна Комитедһээ.

Ионикас Стасис Стасевич — Литвагай ССР-эй Шяуляйска районой «Пирмин» колхозой колхозникуудһаа.

Караев Кара Абульфав оглы — Азербайджанай ССР-эй композиторнуудай союзһаа.

Константинов Борис Павлович — СССР-эй Наукануудай академиин эрдэмтэд болон научна хүдэлмэрилэгшэдһөө.

Концелидзе Лили Мемедовна — Грузиин ССР-эй Аджарска Автономито Совет Социалис Республикын Кобулетскэ районой Хала тосхоной колхозой колхозникуудһаа.

Лушин Василий Григорьевич — Верх-Исетскэ металлургическа заводой хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд болон алба хаагшадһаа, Свердловск город.

Ляшко Александр Павлович — Украинын коммунис организациһаа.

Майстренко Алексей Исаевич — Краснодарска хизаарай Славянска районой «Красноармейский» гэжэ совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадһаа.

Мергенов Шаназар — Туркмениин ССР-эй Мургабска районой «Комсомол» колхозой колхозникуудһаа.

Небедниек Марта Августовна — Латвиин ССР-эй «ВЭФ» гэжэ гүрэнэй электротехническэ заводой инженер, техникүүд болон алба хаагшадһаа.

Николаева-Терешкова Валентина Владимировна — Совет эхэнэрнүүдэй комитедһээ.

Омаров Кидрал — Казахай ССР-эй Карагандинска областиин «Ленинуголь» трестын 31-дэхи шахтын хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд болон алба хаагшадһаа.

Павлов Сергей Павлович — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзһаа.

Поляков Иван Евтеевич — Минскын коммунис организациһаа.

Романов Григорий Васильевич — Ленинградай коммунис организациһаа.

Садыков Абид — Узбегэй ССР-эй Наукануудай академиин эрдэмтэд болон научна хүдэлмэрилэгшэдһөө.

Соболев Леонид Сергеевич — СССР-эй Уран зохёолшодой союзһаа.

Таншаева Какин — Киргизэй Гэгээрэлэй, дээдэ һургуулинуудай болон научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай республиканска комитедһээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1966 оной мартын 25.

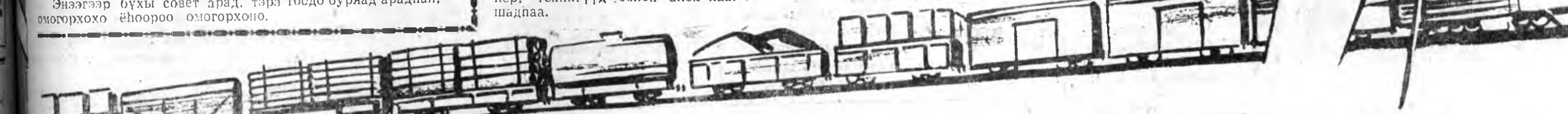

АРАДАЙ ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛ БАДАРАГ ЛЭ

К. ПРОДАЙВОДА, КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь

1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые Буряадай республикын ажалшад айхабтар ехээр баяр баясхалантайгаар угтаһан байна. Шэнэ табан жэлэй туршада оронойммнай арадай ажахын бүхы һалбаринууд ехээр хүгжөөгдэхэ, совет арадаймнай материальна болон культурна ажабайдал бүри һайжаруулагдаха юм.

Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгэдэ арад зомнай үргэнөөр хабаадалсаба. Энээн тухай иимэ баримтанууд гэршэлнэ: республика доторнай предприятинуудай, колхоз, совхозуудай, организаци ба эмнэлгын зургаануудай партийна эхин организацинуудта, коллективүүдтэ хоёр мянга шахуу суглаан үнгэргэгдөө. Эдэ суглаанууд дээрэ хамта юһэ мянгаһаа дээшэ хүн үгэ хэлэһэн, һанамжа дурадхалнуудаа оруулһан байна.

Үйлэдбэриин хүсэнүүдые, экономико саашадань хүгжөөхэ, ажалшадай һуудал байдал һайжаруулха талаар тодорхой дурадхалнуудтай хэдэн зуун бэшэг партийна, советскэ органуудта, газетэнүүдэй редакцинуудта ороо.

Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгын үедэ гансахан холын хараата асуудалнуудаар һанамжа, дурадхалнууд оруулагдаа бэшэ, харин партийна, советскэ, ажахын органуудай, предприятинууд, барилгын организацинуудай, колхоз, совхозуудай хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнууд элирүүлэгдэһэн, тэдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар һайшаалтай зүбшэл үгтэһэн тээшэ. Партийна эхин организацинууд, парткомууд ажалшадай оруулһан дурадхалнуудые хаража үзөөд, элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудые усадхаха хэмжээнүүдые хараалаа.

Коммунистнууд, партийна бэшэ хүдэлмэришэд, колхозниигууд, соёл культурын, эрдэм наукын, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд партиин хараалһан шэнэ табан жэлэй агууехэ түсэбые үнэн зүрхэнһөө һайшаажа, тэрэниие бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулха байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Манай Буряадай АССР түлишын, энергетикын бааза саашадань хүгжөөхэ, горнорудна, модо бэлэдхэлэй, барилгын материал үйлэдбэрилхэ промышленна предприятинуудые түүхэй эдээр хангаха тон ехэ арга боломжотой. Тэрэшэлэн машина, прибор бүтээлгэ, электротехническэ промышленность бүри ехээр хүгжөөхэ дүүрэн арга манайда бии. Үшөө тиихэдэ хүнгэн, эдеэ хоолой, загаһанай промышленность, мүн культурна ажаһуудалай хэрэгсэл бүтээдэг үйлэдбэри ехээр хүгжөөхэ дүүрэн аргатайбди.

Ажалшадай суглаанууд, аймагуудай, республикын газетэнүүдэй хуудаһануудта толилогдоһон статьянууд соо шэнэ табан жэлдэ шэнэ предприятинуудые бариха тухай тон зүб дурадхалнууд оруулагдаа. Тэдэ барилганууд тухай нэрлэн хэлэбэл, Галуута-Нуурай ГРЭС, жэл соо 11 миллион тонно нүүрһэ үгэхэ Холбоолжоной, Түгнын уурхайнууд, Баунтын аймагай Молодежнын асбестова, Орекитканай молибденэй ашагта малтамалнуудай бааза дээрэ шанаржуулгын комбинат, Гусиноозерск городто резинэ хэрэгсэлэй завод, Баргажанай, Түнхэнэй, Яруунын аймагуудта шэнэ леспромхозуудые, Улаан-Үдэдэ трикотажна, гуталай фабрикануудые, прибор, аппаратура гаргаха завод, барилгын индустриин предприятинуудые, Сэлэнгэ, Дээдэ Ангара мүрэнүүдтэ загаһа үсхэбэрилхэ заводуудые байгуулха шухала.

Технико-экономическа талаарнь бодожо үзэхэдэ, Буряадай республикада дурсагдагша предприятинуудые барихада арадай ажахыда ехэ аша туһатай байха гэжэ элирхэйлэгдээ. Манай республикын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөхэ асуудал хадаа дээрэ нэрлэгдэһэн шэнэ предприятинуудые барилгаар хизаарлагдаха ёһогүй. Эдэ барилгануудай хажуугаар мүнөө ашаглагдажа байһан предприятинууд шэнэдхэн хубилгагдажа, үйлэдбэринь дүүрэн хүсэн соогоо ашаглагдаха зэргэтэй.

Гэхэтэй хамта, Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгын үедэ олохон коллективүүд эдэ асуудалнуудта анхаралаа багаар хандуулаа.

КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленум үйлэдбэри хүгжөөхэ, үргэдхэхэ, шэнэдхэн хубилгаха талаар нютаг нютагуудта эдэбхи үүсхэл гаргаха хэрэгтэ үргэн харгы нээжэ үгэһэн. Мүнөө үйлэдбэрээ хүгжөөхэ талаар шухала хэмжээнүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэнь предприяти бүхэндэ гүрэн урьһаламжа үгэнэ. Арадай ажахын һалбаринуудай министерствэнүүд предприятинуудые хэрэгтэй материалнуудаарнь хангаха болонхой. Үшөө предприятинуудай өөһэдынь хүсөөр ехэ юумэ бүтээжэ болохо байһание мартажа болохогүй.

Ашаглагдажа байһан предприятинуудай үйлэдбэриие үргэдхэхэдэ арадай ажахыда ехэ аша туһатай байдагыень дүй дүршэл гэршэлэн харуулна. Тус асуудалаар иимэ жэшээ харуулалтай: үнгэрһэн долоон жэлэй үедэ Улаан-Үдын шэлэй завод сонхын шэл урдынхиһаа хоёр дахин ехээр гаргадаг болоо. Шэл хайлуулдаг хоёрдохи системэһээ гадна, шихта бүридхэлгын хүсэ ехэтэй цех, газостанци, механическа цех баригдаа. Гэбэшье эдэ барилганудта гаргашалагдаһан мүнгэ зөөриин хэмжээн заводой түрүүшын ээлжээнэйхиһээ һураггүй бага юм.

Эгээл иимэ аргаар, гаргаша багатайгаар Улаан-Үдын, Татауровска хирпиисын заводуудай үйлэдбэри үргэдхэн, барилгада шухала хэрэгтэй хирпиисэ үйлэдбэрилгэ эрид дээшэлүүлхэ арга бии. Тиигэжэ гансахан Татауровска заводто хирпиисэ үйлэдбэрилгые жэл соо 27-һоо 40 миллион хүрэтэр дээшэлүүлхэ аргатайбди. Силикатна хирпиисэ гаргаха заводой 1968 онһоо нааша ашаглалгада үгтэхэтүй байһание анхаралдаа абахада, дээрэ дурсагдагша заводуудай үйлэдбэриие үргэдхэхэ гээшэ тэдэ предприятинуудай коллективүүдэй, мүн республикын барилгын организацинуудай гол шухала зорилго болоно.

Үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ тон ехэ арга боломжо бии. Энэ хадаа технологи, ажалай эмхидхэл һайжаруулга, үйлэдбэри дээрэ эрдэм наукын туйлалта үргэнөөр нэбтэрүүлгэ, ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэл, үйлэдбэриин арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглэлгэ болоно.

Республикынгаа модо бэлэдхэлэй промышленность абаад үзэе. Үнгэрһэн жэлэй хүдэлмэриин дүнгөөр тус промышленность гээгдэжэ ябаһан һалбари гээшэ. Теэд үйлэдбэридэнь бии байһан ехэ арга боломжонууд хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Нарин зуруудаар модо отолхо арга, мүн гидроклин хэрэглэхэдэ бага комплексно бригадануудай ажалай бүтээсэ 20 процентээр дээшэлнэ. Итанцын, Хандагайн, Хүрбын, Худанай, Хүртэйн леспромхозуудай бэлэдхэһэн модо урадхуулхаяа болижо, түмэр харгы хүрэтэр зөөдэг болоо һаа, ехэ амжалта туйлагдаха байна. Нэгэдэхеэр, гол мүрэнүүдэй уһан бузарлагдахаяа болихо, хоёрдохёор, модо урадхуулгын хүндэ хүшэр ажалһаа 220—250 хүн сүлөөлэгдэжэ, модо бэлэдхэлгэ дээрэ табигдаха һэн.

Энэ арга боломжын хэрэглэгдээд байгаа һаа, шэнэһэн модоной бэлэдхэгдэдэг болохо дээрэһээ гансахан Хүрбын леспромхоз үшөө 8—10 жэлдэ, Хандагайн леспромхоз 10—12 жэлдэ хүдэлхэ баазатай болохо. Шэнэһэн модон урдадаггүй, шэнгэшэдэг дээрэһээ мүнөө бэлэдхэгдэнэгүй. Богонёор хэлэхэдэ, 240—300 мянган түхэриггэй гаргашатай энэ хэмжээ ябуулгын бэелүүлэгдээд байхада, жэл соо 700—750 мянган түхэриг арьбалха арга бии гээшэ.

Промышленностиин бусад һалбаринуудта иимэрхүү арга боломжо дүүрэн бии. Продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин гол фонднуудые, тэрэнэй гол хуби—түхеэрэлгэ һайнаар хэрэглэхэ шухала. Мүнөө олохон предприятинуудта дүүрэншье ажалтай халаанда станогуудайнь горитойхон хуби ашаглагдангүй миин байна. Зарим предприятинуудай хүдэлмэриие шэнжэлэн харахада, хамһабариин ажалда байһан хүдэлмэришэдые гол ажалда табяад, оньһожоруулга үргэнөөр хэрэглээд, түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха арга дүүрэн бии. Нэгэ хүдэлмэришэн хэдэн мэргэжэл шудалаа һаа, нэгэ дороо олон станок хүдэлгэхэ аргатай.

Ажалай сагые һайнаар хэрэглэн, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлжэ болохо. 1965 ондо хэһэнэйнгээ зэргээр салин абадаг хүдэлмэришэдэй дунда тон олонхинь ажалай нормо дүүргэдэггүй байһан. Иимэ ушар илангаяа Улаан-Үдын хирпиисын заводто, Галуута-Нуурай шахтоуправлениидэ, «Забайкаллес» комбинатда үзэгдэнэ.

Предприяти, барилгануудай партийна, профсоюзна организацинууд энэ ушарые анхаралдаа абажа, хүдэлмэришэн бүхэнэй нормоо дүүргэхэ арга хангаха ёһотой.

Хандагатайн леспромхозой бригадир КПСС-эй XXIII съездын делегат Алексей Павлович Кудряшовой даадаг бага комплексно бригада хоёр жэлэй туршада һарадаа 2000-һаа доошо бэшэ кубометр модо бэлэдхэнэ. Энэл леспромхозой Иван Никитович Кунаренкын бригада Кудряшевой бригадын туйлалтые ахижа, 1965 ондо 35 мянган кубометр модо бэлэдхээ. Гэбэшье «Забайкаллес» комбинат дотор үнгэрһэн жэлдэ комплексно 249 бригадын дундаһаа оройдоо 12-ынь һара бүридэ 2000, 44 бригада—1500—2000, 70 бригада—750—1000 кубометр модо бэлэдхэхэ хабатай байгаа. Гээгдэжэ ябаһан эдэ бригадануудай һара соо тус бүридөө 1500 кубометр бэлдээ һаань, «Забайкаллес» комбинат жэл соо үшөө 500 мянган кубометр модо гүрэндэ нэмэжэ үгэхэ байгаа бшуу. Энээниие ондоогоор тайлбарилбал, Хандагатайнхидал адли үшөө нэгэ леспромхоз байгуулһантай жэшээтэй болоно.

Буряадай барилгын управлениин Борис Полторацкиин хүтэлбэрилдэг барилгашадай комплексно бригадые абаад үзэе. Тус бригадын гэшүүн бүхэн халаан соо хоёр кубометр хүрэтэр хана хирпиисээр бодхоодог болоо. Тиигэжэ РСФСР-эй барилгын министерствын эрхим бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Үндэр бүтээсэтэйгээр, шанар һайнтайгаар ажаллаха, хүдэлмэриин сагай минута бүхэниие ашаттайгаар хэрэглэхэ гээшэ хүдэлмэришэн бүхэнэй нангин уялга мүн. Хүн бүхэнэй дааһан ажалдаа харюусалгатайгаар, үнэн сэхээр хандахын тула партийна, профсоюзна, комсомолой организацинууд илангаяа залуу хүдэлмэришэдэй дунда ойлгуулламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри нүлөө ехэтэйгээр ябуулха уялгатай.

Үйлэдбэриин шэнэ һалбари байгуулга, шэнэ предприятинуудые барилга хадаа хүдэлмэришэдые һургаха, техник, инженернүүдэй бэлэдхэл дээшэлүүлхэ зорилго табина. Прибор бүтээлгын, үнгэтэ металлургиин, модо бэлэдхэлэй промышленностиин предприятинуудта, түмэр замай Улаан-Үдын отделенидэ мэргэжэлтэд илангаяа ехээр дуталдана.

Шэнэ табан жэлэй туршада республикымнай предприяти, барилганууд 2600—2700 инженер, 5500—6000 технигээр хангагдаха ёһотой. Буряадай республикын арадай ажахыда хэрэгтэй мэргэжэлтэдые техникумүүд болон дээдэ һургуулинуудта бэлэдхэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулха шухала. Зүүн Сибириин технологическа, хүдөө ажахын институдууд, манай техникумүүд бэлэдхэл һайнтай мэргэжэлтэдые һургахын тула материально-техническэ баазаяа бэхижүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэхэ болоно.

Шэнэ табан жэлэй туршада үйлэдбэриингөө хүсэнүүдые саашадань хүгжөөхэ талаар Буряадай республикын ажалшадай урда тон ехэ, харюусалгатайшье зорилго табигдаба. Энэ зорилго бэелүүлхын тула хамаг арга боломжонууднай дууһан хэрэглэгдэхэ ёһотой. Хэнэйшье мэдэһээр, амжалта бэлэхэнээр туйлагдадаггүй. Предприятиин, барилгануудай партийна организацинуудай хүтэлбэри доро хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа, урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлхэ болоно.

Хяагтын трикотажна фабрикын комсомолка Валентина Гармаева абаһан уялгаяа һайнаар дүүргэн, КПСС-эй XXIII съездые угтахань. Ээрэһэн утаһанайнь шанар ходо эрхим сэгнэлтэ абадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: утаһа ээрэгшэ Валентина Гармаева.

Э. БРЮХАНЕНКЫН фото.

А. БАДАЕВ

МАНАЙ ЗАХЯ

Партиин XXIII съездын о…
Хориин хонишон Намжил…
митовада зорюулагдана.

Шударгы коммунист юрын лэ эхэнэр бэлэйш…
Шамдал эхэнэрнүүд Буряадтамнай угаа олон…
Делегадай мандат улаан дэбтэртэйш зэргэлээ…
Далланал урдаһааш буурал Кремлиин одон…

Аажам талаараа хонидоо манажа ябахад…
Яажа тааха бэлэйш иимэ зол хубитайга…
Хориин басаган, баяртай гэнэбди шамдаа…
Холын аянһаа хэшэгтэй бусыш даа нютагаа…

Хадын оройһоо Хори альган дээрэхидэл…
Харыш даа ерээдүйгөө съездын үндэр ендэрһ…
Буряад арадайнгаа амжалта, туйлалта элидх…
Баясхалан хүргеарэй ажалша малша бидэн…

Үшөө дуулгаарай: партиингаа ямаршье даа…
Үлүүлэн бэелүүлхээр бэлэмди гэжэ съездэ…
Шэнэ табан жэлэйнгээ хараа шугамые бари…
Мэнэ хүрэхэбди гэгээн гэрэлтэ ерээдүйдэ.

Хүсэнэбди: ерээдүй сэлмэг үдэртэл һаруул…
Хүн хүндөө хүшэр сагтань гараа ходо һарб…
Арюун дуунуудһай балта хадууртал ханхин…
Агаар дарьяар бэшэ, ая-гангаар анхилаг!

Шударгы коммунист юрын лэ эхэнэр бэлэйш…
Шамдал эхэнэрнүүд Буряадтамнай угаа олон…
Делегадай мандат улаан дэбтэртэйш зэргэлээ…
Далланал урдаһааш буурал Кремлиин одон!

ДЕЛЕГАДУУДАЙ домоглол

ИЛАЛТАҺАА ИЛАЛТАДА ХҮТЭЛЭГШЭ

Би врач хүн тула хүн зоной элүүрые хамгаалха талаар партиин табижа байгаа анхарал оролдолгые үдэр бүриингөө ажал хүдэлмэридэ бодотоор хаража, мэдэржэ байдагби. Жэшээлхэдэ, гансахан Улаан-Үдын Октябрьска районой үхибүүдтэ үгтэхэ, түлөөһэгүй эдеэ хоолой фонддо мүнөө жэл 7 мянган түхэриг мүнгэн табигдаа. Нёдондо 2 мянган түхэриг байһан. Тиихэдэ хүүгэдэй һэргылхэ хүдэлмэри һайжаруулагдаһанай ашаар үбшэнтэн эрид үсөөрөө. 1965 ондо манай райондо хүүгэдэй дифтери үбшэн нэгэшье удаа гараагүй. Район дотор бии 14 мянга шахуу үхибүүд өөһэдын участогай эмшэлэгшэдээр саг үргэлжэ харууһалагдажа, элүүр энхээр, һайнаар хүмүүжэжэ байна.

Илалтаһаа илалтада хүтэлэгшэ Коммунис партидаа арад зомнай батаар этигэнэ, найдана. Партиимнай түсэб — арадай түсэб ха юм.

М. Ф. КОРЯГИНА,
КПСС-эй XX съездын делегат Буряадай АССР-эй габьяата врач.

ҮНЭН ЗҮРХЭНҺӨӨ ЭТИГЭНЭБ

Манай локомотивна депо абаад үзэе. Долоон жэлэй саада тээ Улаан-Үдээр паровозууд гүйлдэдэг һэн. Харин мүнөө бүхы юумэн тепловозоор шэрэгдэнэ. Хаа яахан станцинууд дээрэ маневр хэдэг паровозуудые хаража болохот. Хүн зоноймнай, хүдэлмэришэдэймнай эрдэм ном, мэргэжэл шадабаринь хэды шэнээн дээшэлээ, ажабайдал болон ажаһуудалынь һайжараа гээшэб? Үсэгэлдэрэй паровозой кочегар мүнөө тепловозой машинист болонхой, энэ табан жэлдэ электровоз жолоодожо һураха. Манай деподо, мүн Улаан-Үдэ хотодомнай болоһон бусад гайхамшагта хубилалтанууд дээрэ би тогтоногүйб, булта хаража, мэдэжэ байна ха юмбибди.

В. ЛОВУШКИН,
КПСС-эй XXI съездын делегат, Улаан-Үдын локомотивна депогой инструктор-машинист.

ҺАРУУЛ ҺАЙХАН ЗАМААР

Би түрэл партиингаа XXII съездэ делегат болон хабаадаха хуби золтой байгаа һэм. Энэ съезд дээрэ совет арад зоной коммунизмда орохо һаруул һайхан зам нээгдэһэн, партиимнай шэнэ Программа баталан абтаһан байгаа.

Тэрээнһээ хойшо хэдэн жэл үнгэрбэ. Хүдөө нютагнай урган хүгжэнэ. Манай Юрөөгэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз жэл бүри олзо доход ехээр абажа байдаг болонхой. Ниитымнай мал ажал, тариан ажахы хүгжэнэ. Иигээд байхадаа колхозниигуудай ажаһуудал улам һайжаржа, партиингаа уряалһан һаруул һайхан замаар дабшан ябаһамнай зүбтэйл байна.

Манай отарынхид XXIII съездые ажалай амжалтаар угтахые хүсэһэн байгаа. Мүнөө 701 эхэ хониһоо 692 хурьга абтаа гэхэ гү, али 100 эхэ хониһоо 98,6 түл абаад байнабди. Энэмнай бидэнэй бэлэг, ажалаймнай үрэ дүн!

Б. БАТУЕВА,
КПСС-эй XXII съездын делегат, Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

ХОНИ, ХУРЬГАДА… МИРАЛЗУУЛНА…

ХҮБХЭГЭР САГААН, торголиг нарин нооһотой хонид эдеэлс… гуур тэрхылдэн, хорёогой захаар хаягдаһан шэлбүһэ… шье шэмхэлнэ. Хабарай хагсуу, хурьгадай дөхэлгэндэшье таб… гүй хэбэртэй. Юрэдөөл энэ һүрэгые ажалша бэрхэ хүнүүд… һалдаг гэжэ ойлгохоор.

Тэрэшье зүб. Отарын эзэн—Ойдоп Танхаевич Тагаров. … балшарһаа хонишон байһан эсэгэ, эхэеэ дахажа, хөөрхэн бүр… хурьгадые бөөмэйлжэ һураһан. Һүүлэй арбаад жэлдэ хониш… ажаллажа байхадаа он бүри олон хурьгадые түлжүүлжэ, … ехээр тушаажа, ажахыда олзо доход горитойгоор оруулдаг, … республика дотороо алдаршажа, Буряад ороной бэрхэ хониш… һэн солотой.

Тэбхэгэр задарюун бэетэй, үргэн дэлюун сээжэтэй, номгон… зэгы харасатай энэ хүниие таби хүрэбэ гэхөөршье бэшэ. Хо… эрон тэһээ Ойдоп Танхаевич нэгэ томо хони хүнгэхэнөөр … клеткын буланда хэбтэһэн нялха хурьганда табижархиба. … шадалтайхан хүн байна, урдань барилдаашашье байжа боло… һэн һанал түрэнэ.

Хори гаран жэлдэ коммунистын хүндэтэ нэрэ зүүжэ яб… Ойдоп Танхаевич хүнэй хойно орожо үзөөгүй. Дайнай дүлэн со… коммунист болоо. Мүнөө түрэл партиингаа ээлжээтэ XXIII съ… эрхим бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ үнэн сэдьхэлһээ эрмэлзэжэ… ниинь ойлгосотой.

— 540 хурьган томо боложо байна. Хурьгалха энээхэн г… хони үлэнхэй. Юрэдөөл съездын боложо байха үеэр хонин бү… хурьган абтаа гэжэ айладхажа болохол байха,—гээд, Ойдоп … евич оггсомхоноор мэдүүлбэ.

Ажалай һудаһа барижа мэргэжэһэн энэ хонишодой а… үлүү үгэ гарадаггүй. Һүүлэй хоёр жэлдэ 100 хонин бүриһөө … рэн хурьга түлжүүлжэ абаһан хүнэй энэ жэлдэшье иимэ амжа… хүрэхэнь найдамтай.

АХАЛАГША ХОНИШОНОЙ хажууда баһал дүрөө үгтэхэгүй… рюун ажалша бэрхэ, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй д… Должон Тагарова хүдэлдэг. Зунайнгаа амаралтын үедэ Баяр … ниинь аба эжы хоёртоо туһалжа, баһал ажалай амта танинх…

Эртэ хурьгалһан һүрэг хонидоо залажа, зелёнко, та… узуурта оруулха гэжэ Должон боро морёо эмээллэжэ унаад… майлада гараба. Үбэлэй шангa хүйтэндэшье, хабарай хагсуу… зунай заяма халуундашье, хура бороонооршье һаатангүй хони… хуулаад лэ ябахадаа тэрэ һанаагаа амардаг.

— Хонид бэлшэжэ ябахадаал тэбээрдэг, заһардаг. Бидэн… нидоо үбэл, зунгүй бэлшээхэл гэжэ оролдодогбди,—гээд, Долж… наһанаа хэлэнэ.

Газаагаа үлэһэн хүнүүдэйшье хэхэ юумэн ехэ. Хони, хур… эдеэлүүлхэ, уһалха, хорёо хотоёо сэбэрлэхэ хэрэгтэй. Энэ … мэриие Ойдоп Танхаевич нэгэ сакманщигтайгаа хэжэ үдинэ.

Шэрдэг мэтэ шэрэлдэшэһэн үндэһэтэй, гидропонно аргаа… гуулһан тариянай ноб ногоохон хэлгээнүүдые хобоо соогуур… жа үгэхэдэ, хурьгад бутаруулһан ороохоёошье орхижо, тэрэн… хаар сугларна. Зарим нэгэн гүлмэрхэнүүдынь айн татажа ал… боргожоһонуудынь буляалдажа байжа эдинэ.

Эдэнэр гансахан хони, хурьгадаа харууһалаад үнгэрһ… Шэбхэ, хоргооһо суглуулжа, сабшалан дээрэ зөөдэг, өөһэ… хүсөөр үбһэ, һолоомо, зеленкоёо хуряажа абадаг гуримтай. … гаргашатайгаар ехэ продукци абаха гэжэ тэдэнэр эрмэлзэнэ. … мэл хадаа үлүү хүниие отарадаа байлгадаггүй. Хурьгадай … «адхаржа» байха үедэл нэгэ хүниие нэмэжэ абадаг заншалтай… шэ сагтань хоюулханаа отарынгаа хүдэлмэри жэншэдгүй хэ… байдаг.

Энэ хүдэлмэриингөө хажуугаар «Урал» мотоцикл дээрээ … гү, али морёо хүллэжэ, хүршэ отарануудаараа ябажа, ажал … мэриинь хинажа, үнэтэ дүршэл, мэргэжэлээ дамжуулдаг. Ю… хэдэ, Анаагай совхозой табадахи отделениин бүхы 5—6 отар… доп Танхаевич эрхилнэ ха юм. Гушаад жэлэй урда тээ техни… жүүлэгшын мэргэжэл шудалһан хадаа тэрэ өөрөө хонидоо ү… дэг, бригадынгаа гэшүүдые эмхидхэжэ, тэжээл сүг бэлэдхэ…

ТҮРҮҮ ХОНИШОДОЙ дүй дүршэлые халан абажа, эрхи… зэргэдэ гарагшад бригададань олон. Үнгэрһэн жэлдэ зу… нин бүриһөө зуу гаран хурьга түлжүүлһэн Самбу Сойжоновой… рынхид энэ жэлдэ баһал «багшаһаа» гээгдэхээр бэшэ. Тэдэнэ… хурьга томо болгожо байнхай.

Иигэжэ жэл бүри һүрэг дээрэ һүрэг нэмээжэ, хони, хурь… миралзуулан үдхэжэ, Буряад оронойнгоо баялигые арьбадхажа… шадые магтангүй яахаб.

Хориин аймаг.

А. БОРИС…

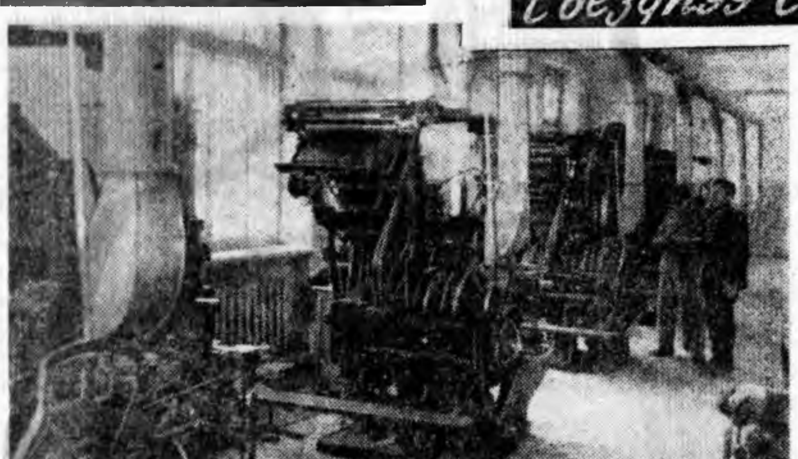

КПСС-эй XXIII съездын нээгдэхын урдахана шэнээр баригдаһан республиканска типографиин түрүүшын ээлжээн ашаглалгада оруулагдаба. Типографиин барилга эрхилһэн 7-дохи управлениин хүдэлмэришэд уялгаяа саг соонь дүүргэжэ шадаа.

Шэнэ типографиин линотипна, номой, офсетнэ цехүүд түрүүшын продукци үгэжэ эхилээ. Бүхы цехүүдтэнь гүйсэд оньһожоруулагдаһан шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдонхой. Хоёрдохи ээлжээнэйнь ашаглалгада үгтэхэдэ, тус предприяти жэл соо хэблэлэй 82,4 миллион хуудаһан ном, газетэ, журнал барлаха аргатай.

А. ПРОХОРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: типографиин цехүүдэй шэнэ түхеэрэлгэнүүд.
Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Съездһээ съезд хүрэтэр

ЮРЫН АЛХАМ

Хада үулаар хүреэлэгдэһэн үзэсхэлэн гоё байгаалитай холын Захааминай малшад, горнякууд игаабари аад, үшөөл шэмэрүүн хүйтэн марта һарын үдэрнүүдые юрынгөөл ажал дээрэ угтана. Теэд үдэр бүхэн юу асарнаб? Хэдэн зуун тонно вольфрам, молибден, шулуу нүүрһэ, шухала зүйлэй баялиг, үшөө мяха, һү—эдэ бултадаа түрэл ороной мандалда. Эдэ бүгэдэнь тонно, центнерээр хэмжэгдэхэ хэмжүүртэй байха. Партиин съездын урда тээхи ажалай эрмэ хүсэн иимэ.

Һүүлшын дүрбэн жэл. Энэ үе соо юун хэгдээ, бүтээгдээб? Хаанашье—хотомнайшье, хүдөө нютагуудааршье ехэ хубилалтанууд болоо гэжэ тэмдэглээ. Түрэл нютагтам болоһон хубилалтануудай заримыень лэ тэмдэглэхэ һанаатайб.

Үнгэрһэн дүрбэн жэлнүүд хадаа дэлисэ ехэтэй зохёон байгуулхы ажалай шата болоһо түүхэдэ орохоһоо гадна, ехэ барилгын жэлнүүд байгаа.

Санагын хоор, оркестр, дуушад, хатаршад гээд хүнүүд дуулаһан байха. Ой модоор бүрхөөгдэһэн хада уулануудаар эндэ тэндэһээ таһа хашагдаһан Захааминай һуурин тосхонууд соогоо Санага уужам дэлюун нютагуудай нэгэн.

Энэ һуурин бэшэ нютагуудтал адли үнгэрһэн дүрбэн жэл соо түхэл маягаа үндэһөөрнь хубилгаа. Эндэхи дуушад, хатаршад шэнэ клубтай болоһоор мүншье үнихэн болобо. Эндэхи колхозниигууд шэнэ шэнэ байшангуудые барижа ороо, хэлхеэ холбооной байшан, пекарни болон бусад олон барилта бодхоогдоо.

Хамни нютаг. Эндэ XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз оршодог. Энэ нютагта найман жэлэй һургуулиин хоёр дабхар байшан бодхоогдоо. Мүн Хужар нютагта шэнэ һургуулиин байшан баригдаа. Тэрэшэлэн Ехэ Цакир, Борто, Харасай нютагуудта эхин һургуулиин байшангууд бариглагдахай. Мүнөө һургуулиин барилга үргэнөөр хэгдэжэ байна. Санагада дунда һургуулиин, Цакирта интернат-һургуулиин байшангуудай барилта эхилэнхэй.

Олон нютагуудта клубууд шэнээр баригдаһан байна. Үнгэрһэн дүрбэн жэл соо 7 клуб бодхоогдоо. Мүн бүхы хүдөө нютагуудта магазинууд баригдаһан байна. Богонёор хэлэхэдэ, Харасайһаа эхилээд, эгээл холын Утаата нютаг хүрэтэрхи һууринуудта барилганууд бодхоогдоо.

Мүнөө манай аймагай ямаршье хүдөө нютагта ерээ хада, шэнэ түхэл маягтай болонги байха.

Аймагаймнай центр Закаменск хотодо һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада нилээд барилга хэгдээ. Хотодо ажаһуугшадай хахадһаань олонхинь 2, 3, 4 дабхар шулуун гэрнүүдтэ байра абажа түбхинөө.

Эндэ шэнэ больница, ажалшадай эрилтэ хангаха комбинат баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Хэдэн шэнэ магазинууд, столовонууд баригданхай. Культурын ордонгой гурбан дабхар шэнэ байшан баригдажа байна.

Иимэл даа, Захааминай аймагай ажалшадай байдал һуудалда болоһон шэнэ хубилалтанууд!

Б. ВАНЧИКОВ,
«Ажалай туг» газетын редактор.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Ук…

НҮХЭР А. Г. ТУЙСКЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВ… ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХ…

Арадай ажахын экономикын талаар хэгдэдэг эрдэм-шэнж… гын хүдэлмэридэ габьяатай байһанайнь түлөө, 60 наһа туй… тэйнь дашарамдуулан, СССР-эй Наукануудай академиин Сибир… отделениин Буряадай комплексно эрдэм-шэнжэлэлгын инсти… ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Туйск Александр Га… чые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэ… грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиу…
Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛО…

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиу…
Секретарь Л. САБУРО…

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1966 оной мартын 26.

XXIII СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

АРБАН ЮҺЭДЭХИ ХАБАР

ЭБДЭРШЭНХЭЙ тракторайнгаа хажууда өөдөө хаража хэбтэһэн Максимай дээгүүр жэргэмэл жэргэнэ. Хабарай һэбшээхэн һэбһабхан гээд, далияа хумин, саашаа ошоходоо, һаяхан татагдаһан бураздаагай тооһо шоройе һэбеэд ябана. Хүбүүнэй һанаан гэгшэ бэшэ. Түрүүшынгээ бураздаа дээрэ «һалашаха» гээшэмнай адагэйл юумэбши даа. Угайдхадаа жэргэмэл жэргээдшье һаланагүй. «Эшхэй, эшхэй, эшхэй, эбдэжэрхёо» —гэнэ гү даа боро шубууха й?

— Юун болооб?—гэһэн шанга абяан Максимые һуражэ бодхообо. Хүбүүнэй урда бригадир Василий Павлович Каленов зогсожо байба. Үхибүүн шэнгеэр бард гэшэһэн Максим:

— Түлхюур түдэгээ асара,—гэһэн захиралта Максимай шэхэндэ баяр шэнгеэр соностобо.

— Үгы, заһажа шадаха зэмсэгнайшье энэ. Яахабибди. Василий Павлович?—гэжэ айнгяар Максим асуугаад, хорин хоёрой түлхюур гартаа абаба.

— Асар,—гэһэн лэ абяан баһа дуулдаба.

...Үдэшын наранай тонгойжо жаргахын урда Зэдын талые үшөө һайнаар хараха гэһэндэл һарабшалан байхада, төһө үнжэгэн болошоһон. эсэшэһэн Каленов Бадмаев хоёр тракторай хажууда зогсобо. Баяртайнууд. Максимынь:

— Форсунка. Механик хэрэгтэй болоо. Сасана, хахана. 3-дахи, 4-дэхеэршье даанагүй. Ганса 1-дэхеэр холо ошохогүйш,—гэжэ эбдүүсэбэ.

Василий Павлович юушье дуугарангүй, «ДТ-54» трактор тээшэ ошобо. Удаань абяа гаргаба. Һайса шагнаба. Жүдхүүлээдшье үзэбэ. Һүүлдэнь:

— Механигые хүлеэгээгүймнай болоо. Яагаа бэрхэ Та ерэбэтэ?—гэжэ энеэбхилбэ...

Тракторай дуун тэрэ һүни Зэдын талаар замхаагүй һэн.

...Наранай һаял урган гаража байхада, бригадир поли дээрээ байба. «Тракторна бригалые даа ха гээшэмнай тиимэшье амар бэшэ даа. Ядахада хараал шэрээл табиха сагууд болодог»—гэжэ үсэгэлдэр трактористнуудай хөөрэлдэжэ байһаниие дуулаһанаа һанаандаа оруулна. «Байза, юунһээ тэдэмни тиигэлдэбэ» гэжэ һанаха зуурань, урда үдэр болоһон ушар толгойдонь оробо.

...Иван Лапин яһала бэрхэ механизатор. Нютагай зон хөлсэхэдээ, тэнюун, бүдүүзгэй янзын, хэлэһэн үгэдөө хүрэдэг гэжэ тэрээн тухай зугаалдаг. Теэд мүнөө яаба гээшэб? Буразадаа дээрэнь Каленовой ерэхэдэ, ямар юумэн харагдажа байбаб? Эгээл һогтуу хүнэй хахалжархиһан газар шэнги, далан, ташалан дүүрэн, гүйхэнөөр шударжархиһан. «Энэ юун болобоб?» гэхэдэ, үшөө өөрыгөө үмөөрхэ һанаатай. Лапин тэрэ полиёо һуниндөө дахин хахалаа. Харыт. Мүнөө сухалтайшаг ябахыень...

Бригадирай һанал бодолые дүтэлжэ ерэһэн машинын абяан таһалдуулба. Колхозой парткомой секретарь Александр Иванович Трутнев машинаһаа бууба.

— Зай, Василий Павлович, хэрэг ямар бэ? Хилээмэн һайн ургана гү?

Каленов миһэд гэбэ. Секретарь туталайнгаа һуеыгөөр газар малтана:

— Лапинай хахалһан газар хараaб. Һайн байна.

— Александр Иванович, бү ёгтолыт даа.

— Үгы, үгы. Ёгтолногүйб. Би өөрөөшье танай бригадада байхадаа, бага сага шойдо хүртэдэгөө һанааб.

— Мүнөө баригдахаяа болёош. Биш үнөөхил шоройтоёо зууралдаһаарби.

— Бултал ябана гүбди. Тииһээ тиитэрээ үглөө партийнэ суглаан. Бү гээгдээрэйгты. Бэшэ коммунистнуудтаа дуулгаха байна....

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряалан Василий Павловичын намтарай хуудаһануудтай үнэхөөрөөшье ехэ холбоотой. КПСС-эй XX съездын болоһон хабар целинниг үүлэй бригадые даажа хүдөө гарахадаа, Василий Павлович, сэхынь хэлэхэдэ, зүрхэ алданги байгаа һэн. Теэд яахабши? Партком тиигэжэл шиидхээ. Эндэ тэндэһээ сугларһан хүбүүдые ударидаха, хүтэлбэрилхэ хүн хэрэгтэй. Коммунист хүн. Эгээл тэрэнь Каленов бэеэрээ ха юм.

Тэрэ намарай тэнгэриин үнгэ Василий Павловичын нюдэндэ харагдахадал гэнэ. Залаагаа даажа ядаһан шэниисын эшэнүүд, саашаа заха хизааргүй далай мэтэ таряан зарим газартаа эрьежэ унашанхай. Комбайн ябуулаад үзэ! Түргэн харайлгахагүйт. Тиихэдэ дахин залуу болошоһоноо бригадир һанадаг. Шэнэ, боро газар хахалһанайнь түлөө ВЛКСМ-эй ЦК тэрэниие Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба. Хоёр жэлэй урда тээ Москва, выставкэ ошоһоноо, гектар бүриһөө арбан дүрбэн центнер үлүүтэй таряа абаһанаа Василий Павлович зосоогоо бүтүүхэн һанаа бэлэй. Теэд энэ залуушуулай грамота юунһээшье үнэтэй һэн: ажабайдалай замда һая орожо ябаһан гүлмэрхэн хүбүүдээр сүг хүдэлжэ, тэдэниие захалаха сагтань захадажа, харадаха, магтаха, туһалха газартань алдангүй ябаһаниинь ямар бэ даа? Бригада тиихэдэ аяар мянгаад гектар шэнэ, боро газар хахалаа һэн.

...Шара набшын халуун түлэг дундаа. Максим Бадмаевай трактор носолсожо байһан бригадир Каленов тэнгэри өөдэ шэртэн:

— Максим иигээд дүүргэнэ бэзэш. Намдашье заалгангүй хэхээр болоош,—тэбэ.

— Тиимэ ааб даа, ябагты, Павлович!

Тракторай гэнжэдэ үрэгдэжэ элэшэһэн галаһануудые (пайлса) Максимай саашань шэдэжэрхихэ гэхэдэ, Каленов сошожо абаба:

— Болиишь. Үлтиртэрээ шүлэ гарахагүй гэгшэмнай шамһаа удхатай гү даа? Бү хая галаһаяа. Үбэл болоходо, тракторайнгаа шарга юугээр торсолхобши. Юугээр үбһэ, түлеэгээ асархабши.

Бригадирай ябаһан хойно хажуудахи нүхэртөө Максим тархяа һэжэрбэ:

—Ямар хүн гээшэб даа?! Хуул юумэ гамнажа ябаха. Бага сага элэһэн часть оройдоошье хаяхагүй. Заһаад, һэльбээд, һүүлдэнь табиха. Запасной частьгүйбди гэжэ һуухагүйш.

— Энэш хэды мэргэжэлтэйб? Токарь, слесарь, газо-электро-гагнуурша н. Механик. Одоол партийна хүн иимэл ха юм гэжэ энэниеш хараад ойлгогшоб,—тэбэ нүгөөдэнь.

...Петропавловкын аэродром дээрэһээ самолёт хүнгэхэнөөр дэгдэбэ. Василий Павлович түрэл колхозойнгоо таряалан, дайдые шэртэнэ. Саһан хүнжэл доро үшөөл бууяжа байһан тала аалихан доогуурнь ходорно. Энэ Зэдын талада арба найман жэлэй туршада тракторна бригадын бригадираар хүдэлөө. Хэды шэнээн газаа, хэды гектар таряа хадаа, хэды центнер ороохо абаа хаб? Үнгэрэгшэ жэлдэшье гектарай арбан зургаае «һунаажархёо».

Зэдын түрэл тала дайда ёһото эзэеэ холын замда үдэшэһөөр гээгдэнэ. Зүб даа. Холын зам. Аглаг һайхан ниислэл хото Москва. Съездын ордон. Тэндэ XXIII съезд болохонь. Зэдын талаһаа делегат, тракторна бригадын бригадир Василий Павлович Каленов тэндэ хабаадалсахань.

Хабарай һэбшээн самолёдой дали сохино. Һаяар даа Зэдын талада тракторнуудай дуун таһалдахаяа болихо. Бригадир Каленовой арбан юһэдэхи хабар ямар байхань бэ? Коммунистын хабар сэзээдэ урагшатай, амжалтатай байха гэжэ эртээнһээ мэдүүлэе.

С. ДОРЖИЕВ,
Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. П. Каленов.

ПРОМЕТЕЙН ЗУРХЭН МУНХЭ СОХИЛОГ ЛЭ!

Съездын урда тээхи бодол

Манай партиин съезднүүд ...ыдаг үндэрнүүдэй хяра оройтэй мэтээр, тэрээн бүхэнэй оройһо ерээдүйн ехэ хэрэг ушарнууд ...лэдэг шэнгеэр намда ходо һа...хадаг юм. Манай эршэ зориг, манай дура хүсэлые, манай ...ан бодолые партиин эрид ...элсүүлхэ тума, ерээдүймнай улам ойро болоно үгэдэг.

XXIII съезд ямар гайхамшаг ...хэбэринүүдые гаргахань бэ ...э һанахадаа, сэдьхэл бодолни ...аар билтарна. Минии наһан ...олохон съезд болоһон байна. ...д бүхэн коммунистнуудһаа ...а, мүн бүхы арад зондо шэнэ ...баясхалан асардаг. Партийн ехэ хуралдаанай болохоёо бай...нь, үнгэрһэн ба мүнөө сагые ...хэл болон бодолоороо шэнжэ... шэртэхэ хүсэл түрэнэ. Ямар ...н шухала, магад, тон гол юумэнэй талаар саг үеын таһаршагүй холбоое мэдэржэ, ёһо заншалай залгамжалан бэелдэгые тодорхойлон мэдэжэ болохо байгаа бшуу.

Табан жэлнүүдыешье, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайеш ье, партиин мартагдашагүй. XX съездыешье өөртөө баггаан нэбтэрүүлһэн он жэлнүүд, ушар хэрэгүүд ойн бодолдо оролдохино... Манай арадай гаталан гараһан энэ бүхы зам айхабтар шанга тэмсэл соогуур дэлхэйн империализмын добтолгонуудта, манай эб таһалха гэдэг буржуазиин номнолшодой хорото һэдэлгэнүүдтэ эсэргүү тэмсэл соогуур гараһан түүхэтэй.

Бидэниие ямар юумэн иимэ ехэ хүсэтэй болгооб, дайсадай ямаршье добтолгые тэсэн дабаха хаба шадалтай болгооб? Маркс болон Ленинэй суртал бодолнууд. Коммунис партиин суртал бодолнууд ходоодоо манай илагдашагүй хүсэн болодог байгаа, болоод байна, болохошье байха.

Манай Эхэ орон ерээдүйнгөө һаруул һайхан байдал тээшэ баатарай алхамаар шуумайн дабшана. Мүнөө бидэ одо мүшэдэ хүрэжэ байнабди гэжэ хэлэбэл, дэмы талаар болохогүй: манай вымпел үүрэй Солбон дээрэ буулгагдаад байна ха юм. Манай Эхэ ороной арадууд коммунизм байгуулгын талаар шэнэ илалтанууд, бүтээлнүүдые ойрын жэлнүүдэй турша соо түйлахань лабтай. Шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект энээн тухай үнэншэмэ тодоор гэршэлэн харуулна.

Амгалан байдалай ба дайнай хүсэнүүд, хүгжэлтэ дэбжэлтын ба хархис талын хүсэнүүд мүнөө айхабтар шангаар тэмсэжэ байна. Вьетнамда хүнэй шуһан адхаржа үргэлжэлһөөр. Американска империалистнууд социализмын оронуудта эсэргүү, коммунистнуудай суртал бодолдо эсэргүү добтолго хэхэ һэдэлгэ гаргаһаар, хархис номнолой хорото нүлөөе, манда харша ёһо гуримуудые манай хидэ алхуулан шургуулха гэжэ оролдоно. Харин бидэнэр, совет уран зохёолшод, искусствын ажал ябуулагшад дайсадай энэ хорото аашануудтань эсэргүү шэглүүлэн юу хэнэбибди? Ходоодоо баримталан бэелүүлдэг юумээл —манай өбдэршэгүй бата нэгэдэлээ, номууд, хүсэл бодолнууд, образууд болгогдон найруулагдаһан сэхэ сэбэр, арюун һайхан бодолнуудаа дайсадта эсэргүү шэглүүлэн табинабди.

Коммунизмын суртал бодолой түлөө тэмсэхэ, тэрэниие хамгаалха гээшэ манай ажабайдалай гол удха, совет хүнэй оршон байлгын гол удха ходоодоо болодог байгаа, болохо байна, болохошье байха.

Би уншагшадтай ходо уулзаха, мүнөө сагай тон шухала асуудалнуудые зүбшэлхэ ушартай болодогби. Эдэ уулзалгануудай үедэ, мүн намтай хөөрэлдэһэн хүнүүдэй хэлэһэн үгэнүүд дотор тиимэ нангин хүсэл бодолые, үзэл сурталай түлөө тэмсэхээр бэлэн байһые ходоодоо мэдэрдэгби. Мүнөө сагай хүнүүдэй түрүүшын зэргэдэ дабшаха, шэнэ илалта амжалта түйлахыень уряалха гээшэ романистын зорилго болоно гэжэ тоолоноб.

Уран зохёолшо хадаа тэмсэлшэ байха ёһотой. Ходоодоол тэмсэлэй һургуули болодог социалис реализмын агууехэ һургуули тэмсэлшэ байхыемнай уялгална. Манай номууд соо, искусствын зохёолнууд дотор Прометейн зүрхэн хэтэ мүнхэдөө бадаржа байха зэргэтэй. Энэмнай арад зондо алба хэхэ, тэрэнэй аша туһын, зол жаргалай тулада оролдолго гаргаха гээшэ уран бүтээлшын эрхим түхэл шэнжэнь болохо гэжэ тоолоноб.

Би, тэрэшэлэн минии уншагшад, мүн минии нүхэдэр—уран зохёолшод, бүхы хүнүүд коммунизмын түлөө тэмсэлшэдэй армиин сэрэгшэд, нэгэ жагсаалайхид болонобди, тиимэһээ манай партиин XXIII съездын нээгдэхые ехэтэ һонирхон хүлеэжэ байнабди. Партиин энэ ехэ хуралдаан эршэ зориг таргалгын эшэ нүхэсэл, коммунист бүхэнэй, совет хүн бүхэнэй ажал хэрэг, зохёол бүтээлэй урмашал нүхэсэл болохо гэжэ этигэнэбди. Тиигэжэ би ойлгоноб, Москва хотодо манай партиин XXIII съездын болохо түүхэтэ үдэрнүүд намда иимээр харагдана.

Г. СЕРЕБРЯКОВА,
уран зохёолшо.
(ТАСС).

«БРИГАДИРНАЙ— ДЕЛЕГАТ...»

ЗУНАЙ дунда һарын ааяма халуун үдэр һэн. Баруун тээһээ бууһан ехэ хүндын эхиндэ тракторай таршаганаха абяан үдэр дүүрэн таһалданагүй. Арьялаа үндэр нарһадай удаа дараалан унажа байхые харахадаа, нэгэ юумые обсорхогүйн аргагүй байгаа. Химаг модонуудынь үзүүрээрээ нэгэ тээшээ набшын унанхай...

Урдань «ойн модоной унаха зүгые оложо шадаха...» гээд хэлсэдэг байһан. Теэд эндэ ажаллажа байһан хэдэн хүнүүдэй бүдүүн гэгшын модонуудые өөһэдынгөө дуран соо үзүүрээрнь ташалан руу унагаажа байхадань гайхагдаа бэлэй.

Тэрэ гэһээр гурбан жэлһээ дээшэ саг үнгэрөө. Алексей Павлович Кудряшов нарин зуруудаар модо отолхо түрүү арга манай эндэ анха түрүүн хэрэглэжэ байнхай. Шэнэ арга хэрэглэхэдэ элдэб бэрхэшээл тохёолдодог. Тэрээнһээ залхууһан, тунхариһан хүнэй балай бирадаггүйнь мэдээжэ. Гэбэшье Алексей Павлович огто тиимэ хүнүүдэй тоодо ородог бэшэ, хэлэһэндээ заатагүй хүрэдэг шанга зоригтой эрэ байшоо. Энэ арга хэрэглэхын урда тээ алишье леспромхозой юрын бригада һара соо шадаал һаа мянгаад кубометр модо бэлэдхэдэг һэн.

Архангельска областиин модошодой дүршэлөөр бага комплексно бригадын эхи табиһан энэ хүнэй хэһэн ажалай габьяа, түйлаһан үрэ дүн айхабтар ехэ, алдар суунь холо саагуур дэлгэрэнхэй гээшэ.

Мэнэ һаяхан Алексей Павлович Кудряшовой хүтэлбэрилдэг бригадада хүрэжэ, хүдэлмэришэдтэйнь хөөрэлдэхэ, хэдэг ажалайнь үрэ дүнтэй танилсаха ушар гараа.

Эхи-Горхоной тосхонһоо зүүн-хойшоо зурыһан харгыгаар отологдоһон модонуудые ута зандань тээһэн хоёр машина шадал мэдүүлэн табилуулжа ябаба. Бидэшье баһал тэрэ харгыгаар нүхэр Кудряшовой бригадын ажаллажа байһан Хурьгатын дабаанай тайга тээшэ дабшанабди. Пунктын технорук Алексей Илларионович Филатов тэдэ машинануудые харамсаараа:

— Эдэ машинанууд Кудряшовоймнай бригадын бэлэдхэһэн модо асаржа ябана,—гээд хэлэбэ.

— Яахадаа сула шэнэһэн модон ашаалагданхайб?

— Мүнөө хэдэн бригадымнай хүдэлжэ байһан газарта дандаа шэнэһэ модон. Энэ модоной хэды хүндэ, хатуушье һаа, орхёод гаража болохогүй, бултыень бэлэдхэн абаха ёһотойбди,— гэжэ технорук тайлбарилан хөөрэнэ.

Удангүй Хурьгатын дабаанай арын хабшал руу шургаһан харгы тайгын баатар Алексей Павлович Кудряшовой даадаг бригадада сэхэ хүргэбэ. «ТДТ-75» тракторайнгаа жолоо бариһан Алексей Кудряшов обоо бухал олон модонуудые үзүүрээрнь барижа холбоод, дээдэ складтаа асаржа ябаба. Хажуудань хүдэлдэг Виктор Голубев шадамархан туһалагша хэбэртэй, тракторайнгаа складта хүрэхэтэй зэргэ ябууд дундань гүйжэ буугаад, модонуудаа оншотойхоноор мулталжа ороно. Энээхэн һамбаандань Алексей тамхяа носоогоод, бидэнтэй хөөрэлдэжэ үрдинэ. Бригадынь ажал хэрэгэй амжалтаар һонирхогдобо.

— Эдэ үдэрнүүдтэ хамаг хүсэ шадалаа харуулаагүйдэ аргагүй,—гээд солото модошон хөөрэбэ. Квартал дүүрэхэнь, съездмнай ойртошобо. Уялгаяа дүүргэнгүй съездэдэ яажа ошолтойб. Эшхэбтэр ха юм...

— Һанаагаа бү зобо, Алексей, Уялгамнай дүүрэхэ. Яһала ехэ бэлэгтэй XXIII съездэдэ ошохо байхаш, — гээд эрынь туһалагша Виктор Голубев хэлэнэ.

— Съездын нээгдэтэр үшөө недели. Үдэрэй даланшье кубометр бэлдээ һаа, уялгаяа дүүргэхэ арга танда бии,—гэжэ технорук тэдэнэйнгээ урма зориг бадаруулна.

Дээдэ складта ябталагдаһан модонһоо тээ саагуур үбдэгсөө саһа оймон, «Дружба» хюрөөгэй моторист Павел Григорьевич Резников тэрэнэй туһалагша Владимир Петчинов хоёр тулга хэрэглэн модонуудые унагаажал, унагаажал байна. Нэгэшье модон дабхасанагүй, барандаа үзүүрээрээ нэгэ тээшээ хэбтүүлэгдэнэ. Тэдэнэй хойноһоо Елена Павловна Кудряшова хамаг гэшүүһэнүүдые таһа сабшан, модонуудаа таллуулгада бэлэн болгоно.

Гэнжэ мөөритэй хүри улаан булад «хүлэг» дахин эрьежэ ерээд, хэбтэһэн модонуудые захаһаань түүжэ ороно...

Ерээдүйн зол жаргалта коммунис общество байгуулхын түлөө үнэн сэхээр тэмсэдэг ёһотойл коммунис хүн даа, энэ Алексей Павлович. Дүрбэн жэлэй саада тээ, тэрэнэй даадаг бригада коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. Тэрэ нэрэеэ ходо арюунаар абажа ябана, түйлаһан амжалтаяа ходо арьбадхана. Үнгэрһэн жэлдэ коммунист Кудряшовой бригада аяар гушаад мянган кубометр модо бэлдэжэ, ирадайнгаа ажахын хэрэглэмжэдэ эльгээгээ. Энэ жэлэй түрүүшын кварталда 5.114 кубометр модо бэлэдхэхэ түсэбөө хэдэн зуугаар үлүүлбэ.

Иимэ шадамар, иимэ бэрхэ, найдамтай нүхэр байһан тула Алексей Павлович Кудряшов Буряадай республикын коммунистнуудай үмэнэһөө КПСС-эй XXIII съездын делегадаар һунгагдаһан байна.

Нүгөөдэр түрэл Коммунис партиимнай ехэ хуралдаан нээгдэхэнь. Алексей Павлович мүнөө Эхэ оронойнгоо ниислэл хото Москва ошонхой. Һанаа сэдьхэл тэнюун, дура зоригоор омог Улаан талмай дээгүүр алхалжа ябана ёһотой.

— Манай бригадир делегат, манай Алексей Москвада. Съездын үедэ бидэнэр бүри хүсэтэйгөөр ажаллахабди,— гээд бригадирай орлогшо Виктор Голубев үсэгэлдэр үдэшэ телефоноор намда омог баяртайгаар хэлээ һэн.

Б. ДАШИЕВ.

Хандагатайн леспромхоз.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. П. Кудряшов тракторайнгаа хажууда.

Э. БРЮХАНЕНКЫН фото.

Шүдэргэнүүдэй туяа

Манай хөөрэлдөөн

...Холын Аха... мүнөө энэ аймаг холын гэжэ хэ...аал? Үндэр са...мундаргануудай, ...айгын дунда соёл ...оролой, эрдэм ...элэй тунгалаг бу...лэбэржэ, урдань ...хизаар байһан мүнөө танигда...бэшэ болошоо. ...хүн зоной бол...байдал жэлһээ һайжарна.

...агай ажалшадай ...рна ажабайдал...соёл болбосо... саашадань хүг...хэрэгтэ нютагай ...лигенци ямар бэелүүлнэб гэһэн асуудалтайгаар газетын коррес... КПСС-эй Ахын ...секретарь ...Цыренович **Нихандаба.**

...дал: Аймаг ...ууринай ажал... дундаһаа урган ...эрдэмтэд мү... гү?

...юу: Коммунис... национальна ...ын ашаар хэ...эдэ үзэг бэшэг... «...хэрэй» һүүл..., ангай мүр...» ябаһан Ахын буряадуудай хүбүүд, басагад дээдэ һургаалитай болоно. Түрэл оронойнгоо ехэ ехэ городуудта һурана, хүдэлнэ. Тиихэдэ мүнөө манай аймагта ажаллажа байһан интеллигенциимнай 90 процентнь нютагай зон болоно. Жэшээлхэдэ, аймагай больницада хүдэлдэг эмшэлэгшэд бултадаа тооной ахынхид. Эрхүүгэй мединститут, Улаан-Үдын медучилищи дүүргээд ерэһэн хүнүүд. Багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, соёл болбосоролой эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд—ахынхид һүүлэй жэлнүүдтэ бүри олошороо.

Асуудал: XXII съездһээ хойшо аймагай ажалшадай культурна ажабайдалда ямар хубилалта болооб?

Харюу: Аймагаймнай бүхы һургуулинуудай, тэрэ тоодо Орлигой дунда һургуулиин дэргэдэ интернадууд нээгдээ. Олон интернат-һургуулинуудай материальна талыень колхозууд хангана. Колхоз бүхэндэ медпунктнууд нээгдэнхэй. Хүдөөгэй дүрбэн клуб, библиотекэнүүд бии. Клуб бүхэндэ кино харуулдаг стационарна түхеэрэлгэнүүд бии.

Мүнөөдэр хуулиин наһанда хүрэһэн аймагай хүн бүхэн дунда зэргээр дүрбэн газетэ, журнал захижа абана.

Асуудал: соёл болборол хүгжөөлгэдэ интеллигенциин хабаадажа байһан тухай хөөрэжэ үгыт.

Харюу: Соёл болбосоролой асуудалнуудые шиидхэлгэдэ аймагтамнай хүдөөгэй интеллигенци гол хүсэн болонхой. Энээниие хэдэн жэшээнүүдээр баримталжа болохо. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо Сэнгын эхин һургуулиин багша Розалия Дансыповна Мандатаева эрхим агитатор юм. Энэ колхозой киномеханик Владимир Хамаганов «сүлөөтэй сагтаа» малшадай, хонишодой дунда хөөрэлдөө үнгэргэнэ. «Коммунизм» колхоздо медфельдшер Елизавета Шагдуровна Замураева, «Улаан Ахада» залуу медфельдшер Тамара Литвинцева гэгшэд холын, ойрын гүүртэнүүдээр, һаалишадай фермэнүүдээр саг үргэлжэ ябадаг. Орлигой дунда һургуулиин багшанар Людмила Николаевна Тулуева, Римма Жигжитовна Семенова, Евгения Доржиевна Цыремпилун болон бусад лекционно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Асуудал: Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ соёлой ямар барилга хэгдэхэб, энэ талаар ямар хубилалта болохоб?

Харюу: Аймагаймнай түб—Орлик нютагта Культурын байшан ашаглалгада үгтэхэ. Ахада түрүүшынхеэ Кировэй нэрэмжэтэ, «Улаан-Аха» колхозуудай зарим нютагууд аймагтаяа радиолинеэр холбогдохо юм. Дунда һургуулимнай мүнөөдэрэй эрилтын ёһоор бариг данхай, спортын байшантай болохо. Сорок нютагта һуралсалай шэнэ жэлһээ эхилээд 8 жэлэй һургуули нээгдэхэ.

...БОРИСОВ.

Съездһээ съезд хүрэтэр

«СЪЕЗДҺЭЭ СЪЕЗД ХҮРЭТЭР». Хото ...хоёрто энэ үе соо ехэхэн хубилалта... боложо, шэнэ шэнэ барилганууд хаа ...гүй ербылдэн бодоһон байха. Шэнэ тос... һууринууд карта дээрэ тэмдэглэгдэн ... Хүн зоной ажаһуудалай һайжаржа ...айнь эли тодо гэршэ болоно бшуу.

...ЗУРАГ ДЭЭРЭ (баруун гарай зураг): ...үдай город Гусиноозерско ба... «Россия» гэһэн шэнэ кинотеатр.

...гай зурагта: Улаан-Үдэ хотын ...) Октябрьска гудамжа.

Ф. СОРОКИНОЙ фотонууд.

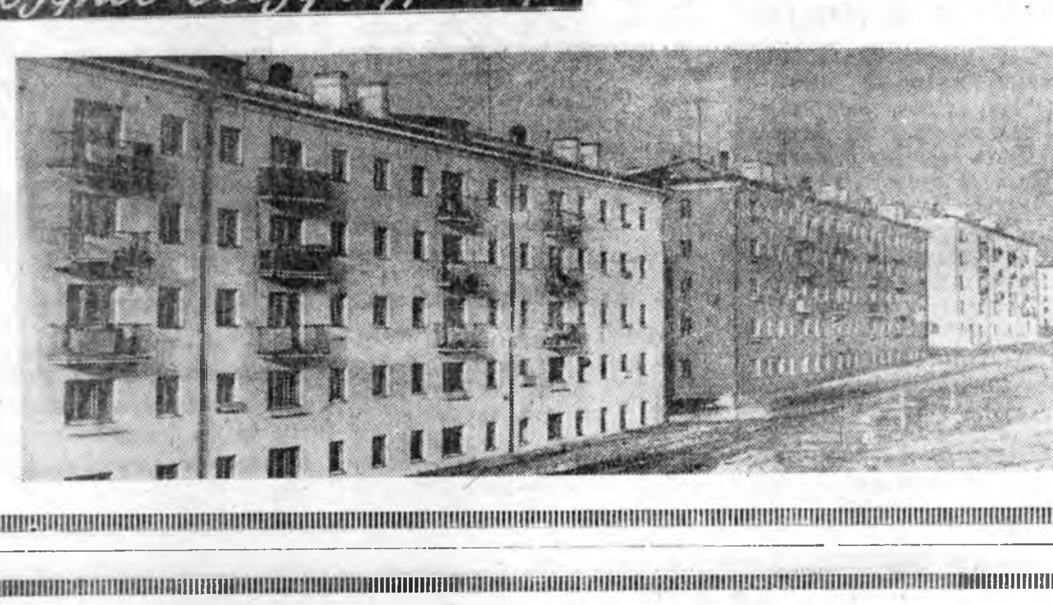

С. М. Кировэй түрэһөөр 80 жэлэй ойдо

МАНАЙ МИРОНЫЧ

(Дурасхаал)

Манай Мироныч! Гайхамшагта революционер-ленинец, коммунизмын түлөө абьяастай тэмсэлшэ Сергей Миронович Кировые хэн иигэжэ анха түрүүн хани халуунаар нэрлэһэн байгааб гэжэ мэдэхэнь бэрхэтэй байна. Нэгэл юумэл элитэ гэхэдэ, арадай дулэтэ трибуные олон түмэн хүнүүд иигэжэ нэрлэдэг байгаал даа. Эсэшэ сусашагүйгөөр ажалладагайнь, партийна гол ёһо нангинаар баримталдаг, эрилтэ ехэтэй, хүнүүдтэ хандахадаа анхаралтай түбшэн байдагайнь түлөө тэрээнлэ хизаарлашагүйгөөр дурладаг, тэрэниие хүндэлдэг байһан дээрэһээ иигэжэ нэрлэдэг байгаал.

«Нүхэдүүд, олониитын дунда ходоодоо ябаха гээшэ манай парти доторхи эгээн лэ үнэтэй, эгээн лэ нангин юумэн болоно...» — гээд Сергей Миронович хэлээ һэн. Арад зонтой нягта холбоотой байлгын талаар партийна, советскэ, комсомолой хүдэлмэрилэгшэдтэ жэшээ харуулхадаа, энэ заабариие ходоодоо нангинаар сахидаг байгаа.

Өөрынгөө тэмсэлшэ Сергей Кировые (Костриковые) парти нимээр үргүүлан хүмүүжүүлээ. Тэрэ 1904 ондо 18 наһатай залуу хүбүүн байхадаа профессиональна революционерэй замда орожо, гушан жэлдэ ажалшан арадта үнэн сэхээр алба хээ. Арестовалуулга, хаанта засагаархидай түрмэнүүд тэрэнэй хатуу зоригые нуталжа шадаагүй.

Кировэй гайхамшагта намтарые аха наһатайшуулшье, залуу үетэншье һайнаар мэдэдэг. Өөрынгөө үнэн сэхэ хүбүүе парти эгээн лэ хүндэ хүшэр участогуудта эльгээдэг байгаа. Тэрэ урда фронтдо Реввоенсоведэй түрүүлэгшэ байгаа. Астраханиие хамгаалгын хүндэ хүшэр үдэрнүүдтэ С. М. Киров иимэ абьяастай халуун үгэнүүдые хэлээ һэн: «...**Астраханска хизаарта нэгэшье коммунистын бии байһан сагта Волго мүрэнэй адаг советскэ зандаа байхал!**

Закавказида партийна харюусалгатай хүдэлмэридэ байхадаа арадуудай хоорондын ленинскэ хани барисаа бэелүүлгэдэ Киров ехэ туһа нэмэри оруулаа. Бакугай нефтьшэдэй, Кавказай бүхы ажалшадай дунда угаа ехэ хүндэтэй болоо.

Сергей Миронович Кировэй ажал хэрэг болон нэрэ Нева дээрэхи городой ажабайдалда хэтэ мүнхэдөө орoһон байха юм. Ленинградай эгээл гоё хүүргээр — Кировскэ хүүргээр гэртээ бусахалаа, тэрээн дээрэһээ Кировэй нэрэмжэтэ үргэн ута проспектые хараха дуратайб. Манай эрхим парк, эгээн томо стадион тэрэнэй нэрээр нэрлэгдэнхэй. Революциин алдарта хэрэмэй, урдын Путиловска заводой коллектив өөһэдыгөө Кировскэ гэжэ омогорхолтойгоор нэрлэдэг. «Киров маанадтай хамта», — гээд поэдэй үгөөр ленинградайхид хүреэлэлгын хүндэ хүшэр үедэ мэдүүлһэн байха юм.

Партийна болон гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшада иимэ ехэ хүндэтэйгөөр хандалга хүдэлмэриин талаар тэрээнтэй юһэн жэлэй турша соо уулзадаг, олон

таалтабаринуудыень дүүргэдэг байһан намда тон ойлгосотой.

Ленинградай коммунистнууд өөһэдтөө хүндэ хүшэр үедэ Кировые мэдэжэ сэгнэһэн байгаа. Партида эсэргүүгээр өөһэдыгөө табиһан, губернскэ партийна организациие гартаа абаһан «шэнэ оппозициин» партида харша ябуулгые элишэлхын тулада ЦК-гай бүлэг гэшүүдтэй хамта тэрэ 1925 оной эсэстэ эндэ ерэһэн байгаа.

Орёо эрхэ байдалда хүдэлмэрилхэ баатай болоһдоһон байгаа. Элишэлүүлхэһээ айһан оппозиционернүүд партиин генеральна хараа шугам баримталагшадые сугла

лаанда оруулхагүй гэжэ оролдодог байһан юм. Эгээл эндэ Киров өөрынгөө гайхамшагта шанарые, марксистско-ленинскэ хатуужалые, можо болотшодто эбсэшэгүй байлгые зоримгойгоор тэмсэхэ шэнжэ шанарые, арадай оюун бэлигтэ трибуна байһанаа тэрэ харуулаа.

Партиин Ленинградска губкомой шэнэ составые толгойлон, Киров оппозицитай жэлэй турша соо соёл сурталай тэмсэл хэхэдээ, 180 элидхэл хээ. Эдэнь тодо һонор, зорилго хүсэнги ходоодоо байдаг һэн. Үнэн сэхэ халуун үгэнүүдөөрөө Сергей Миронович Центральна Комитедые тойрүүлан хүнүүдые жагсаадаг байгаа.

Нэгэдэхи табан жэл ойртожо ерэбэ. Ленинград эдэ жэлнүүдтэ гүрэнэй хэдэн зуун шухала захилнуудые дүүргэхэ ёһотой болоо. Урдань хилын саанаһаа асарагдадаг 150 шахуу ондо ондоо түхэлэй продукци бүтээдэг болохо хэрэгтэй байгаа. Зэбсэгтэ восстаниһаа хойшо иимэ ехэ харюусалгатай зорилгые питерскэ большевигүүдэй үмэнэ парти үшөө табяагүй байгаа бшуу.

Имагтал олониитын эдэбхи хэшээлые хүгжөөһэнэй ашаар лэ хараалагдаһан юумэнүүдые бүтээжэ болохо байгаа. Киров хүнүүдые зоригжуулжа, илалта түйлаха байһандань хэршье хүндэ хүшэр туршалтануудай үедэ хүнүүдтэ этигүүлжэ шададаг байһан юм.

Сергей Миронович фабрика, заводуудта ошожо, ехэ сагаа үнгэргэдэг һэн. Ошохо бүхэндөө түрүүн ноёдтонь бэшэ, харин цех болон участогуудтань ошодог, хүдэлмэришэдтэй юрын хөөрэлдөө хэдэг байһан юм. Хөөрэлдөөн ямаршье гоёолтогүйгөөр, сэхээр хэгдэдэг байгаа. Тиимэ хадаа оршон байдалые зүбөөр сэгнэхэ, зүб шиглэл баримталха арга олгодог һэн. Хожомынь хэрбээ шухала болохо байгаа һаань, партком болон директщиэнь ородог байгаа.

Ижорско түрүүшын блюминнүүд, Волховско алюминиин заводой бии бололго, Кольско апатитуудые малтан абалга, баруун-хойто талын түлишын баазые хүгжөөлгэ. Ленинградые шэнэдхэн байгуулжа оролго — эдэ бүгэдэ болон бусад олон юумэнүүдые бэелүүлгэдэ Киров өөрөө эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг һэн.

Хамтаараа хүтэлбэрилхэ ленинскэ гуримые Киров партийна организацинуудта али болохоор дэлгэрүүлдэг байгаа. Эгээн орёо нарин асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын үедэ өөрынгөө һанамжа баадхадаггүй, харин ондо ондоо һанал бодолнуудые анхаралтайгаар шагнажа үзэдэг бэлэй. Хэн нэгэнэй эндүүрээ һаань, тэрээндэ үнэмшэсэтэй тодоор этигүүлэн ойлгуулдаг һэн. Эгээл гол юумэн гэхэдэ, өөрынгөө организациин, бүхы партиин хэрэгэй түлөө партийна хүтэлбэрилэгшэ, жинхэнэ коммунист бүхэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ гэжэ эрмэлзэдэг байгаа.

Ажалшадай ажабайдалай тон жэжэхэншье асуудалда Киров һонирходог һэн.

Хүнэй зол хубиин түлөө ажаһууха, ажаллаха гээшэ энэ хүнэй эгээн лэ нангин хэрэгынь байһан юм. Түрүүшын табан жэлнүүдэй үедэ манай орондо социализм байгуулалгада түйлагдаһан олон гайхамшагта амжалтанууд энэ хүнэй нэрэтэй холбоотой.

«...Энэ агууехэ хүдэлмэридэ прораб байха гээшэ угаа ехэ зол хуби гэжэ маанадай хэмнайшье тоолохо байна... Нүхэдүүд, манайда барилгашадай агууехэ армиин бии байхаһаа гадна, бидэнэр хэзээдэшье түүхэтэ замһаа халуурхагүй архитекторэй зохёоһон түсэбөөр барилга хэнэбди. Тиимэһээ манай хэрэг илагдашагүй. Манай энэ архитекторнай — ленинизмээр зэбсэгжэһэн илагдашагүй большевик партимнай болоно» гээд С. М. Киров хэлээ һэн.

Мүнөө партиин XXIII съездын нээгдэхын урда тээ, шэнэ табан жэлэй эхилжэ байхада эдэ үгэнүүд тусгаар хүсэтэйгөөр сууряатан дуулдана.

Д. ЛАЗУРКИНА.

Манай Улаан-Үдэ хотодо хүршэ аха дүү монгол арадай түмэр замай уран һайханай самодеятельностиин ансамбль айлшаар ерэнхэй. Эдэнэр арбан табан үдэр соо республикын городуудаар айлшалха, концерт харуулха юм.

Эгээн түрүү айлшаднай Улаан-Үдын түмэр замай байшан соо концерт харуулжа, тэндэ суглараһан зоной магтаалда хүртэбэ. Хожомынь Улаан-Үдын Райдорпрофсожой түрүүлэгшэ нүхэр Федоренко хүндэтэ айлшадаа амаршалба.

П. ИВАНОВ.

Зураг дээрэ: монгол айлшад.

Э. Лапкинай фото.

ХҮГЖЭН ҺАЛБАРНА ХҮДӨӨ НЮТАГУУ[Д]

НЮДЭНЭЙ ХУЖАР

Зэдын аймагай түб һуурин — Петропавловка тосхоной шэнжэ түхэл шэнэ табан жэл соо нилээд хубилгагдаха. Эндэ олон шэнэ барилганууд бодхоогдохоор хараалагдана. Мүнөө жэл энэ тосхондо сүүдхэдөө 12—15 тонно хилээмэ болон кондитерскэ зүйлнүүдые барижа гаргаха пекарни, 40 тонны багтаамжатай холодильник баригдахань. 530 хүүтэдэй һууритай дунда һургуулиин гурбан дабхар шулуун байшангай, машина трактор заһаха мастерскойн байра баригдажа эхилбэ. Арад зоной ажаһуудалай хэрэгсэл хангаха комбинат бодхоогдохо юм. Тэрэнэй барилгада 75 мянган түхэриг һомологдонхой.

Арадай элүүрые хамгаалгада ехэ анхарал хандуулагдана. Эндэ больницын городок бодхоогдохонь. 110 оротой больница поликлиникэтэйгээр баригдаха болобо. Тэрэшэлэн арадай творчествын байшан болохо, хубсаһа угааха газар баригдаха. Түс тосхондо аймагай Соведэй гүйсэдкомой байшан баригдаха болобо.

А. МОДОНОВ.

ДУРАН СООШ...

Аймагаймнай түб—Хэрэн тосхон жэл бүри гоё һайхан боложо, үндэр олон барилгануудаараа зэрэлгээ татан байдаг. Һаруул үндэр барилгануудаймнай дунда нюдэнэй шэмэг боломоор, хүнэй һанаа сэдьхэл баясуулһан барилганууд дүүрэн даа. Тэдэнэй нэгэн ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжые хангадаг шэнэ комбинат болоно. Эндэмнай хүнэй хэрэглэмжэ хангажа баймаар бүхы цехүүд бии. Тоолон хэлэхэ болоо һаа, хубсаһа хунар, сабхи оёдог цехүүд, часы заһаха, дүрэ зураг буулгаха, үһэ заһаха уужам һаруул таһагууд дүүрэн.

— Одоошье дуратай сагтаа үһэеэ заһуулха, часыгаа сэбэрлүүлхэ өөрын мастерскойтой бологдобо. Урдань часы заһуулха, сэбэрлүүлхын тула Эрхүү, Улаан-Үдын тудамжануудые өөдэ уруугшань хэмжэжэ, часы заһадаг мастерской оложо ерэхэдэшни, «Хожом ерээрэйт, энэ тэрэ юумэн үгы» гэгшэ бэлэй. Харин мастерскойдо дүүһан хэрэгсэл дүүрэн, —гэжэ түнхэнэйхидэй хүхилдэдэг болоһониинь дэмы бэшэ юм.

Тиихэдэ сабхи оёдог цехнай бүришье һаа эрхим һайн, һайханшье сабхи оёжо, аймагайнгаа һаалишад, малшадые баясуулба. Мүнөө үеын моодо болоһон шэнэ түхэлэй, гоё һайхан түриитэй сабхида хэрэгтэй болобол, манай мастерскойдо ороходо болохо. Мастерскойн мастер нүхэр Макотин хүн бүхэнэй захилые саг соонь хэжэ бүтээжэ үгэхын тула үдэр һүнигүй шахуу ажаллажа байдаг, нютагтаа хүндэтэй болоjо эхилһэн хүн юм. Түрүүшээр тосхоной ажалшадай иимэ һайхан сабхи үмдэжэ эхилхэдэнь, «гародһоо асарагдаһан юм бэээ. Хаанаһаа манай эндэ үнэтэй сэнтэй сабхи оёхонь һэм» гэлсэгшэд мүнөө өөрынгөө нюдөөр хаража, хоёр гараараа барижа үзэхэдөө, «О-һоо, эрхим лэ» гэжэ баясадаг болонхой.

Айл бүхэнэй гэртэ шахэнэй шэмэг асарһан һонирхолтой үшөө нэгэ шухала цех тухай хэдэн үгэ хэлэлтэй. Энэмнай электроприбор, радиоприёмник заһаха шэглэлтэй цех болоно. Шэнээр нээгдэһэн энэ цехые уран гартай мастер Федор Алексеевич Пьянков даадаг. Федор Алексеевич Володя хүбүүнтэйгөө хүн бүхэнэй ас[арһан] электроприбор, радиоп[риёмник]нигүүдые һаатабаригүйгөөр [...] һаад лэ, эзэдтэнь бусаажа бай[на].

— Хэдэн жэлэй тэндэ ра[дио]приёмнитойнгоо эбдэрхэдэнь, [...] баар соо абаашажа хаяһан б[айгаа]гааб. Шорой тооһондо дарагда[...]һан энээнээ асаржа үгэһа[н...] магазинайхиһаа дутуугүй са[...] болгожорхёод, ханхинаса д[...]луулжа байхыень хара[...] өөрынгөө нюдэн, шэхэндэ эти[...] ядашооб. Ехэл бэрхэ, гар түр[...] хүн байна даа, — гэжэ манай[...] тагай нэгэ хүнэй магтажа, ба[я...]жа байхыень дуулаһан байнаб.

Иимэ баяр баясхаланта т[...]нүүд һаяханай Хэрэн тосхо[ной] гудамжаар, айл бүхэнэй гэртэ [...] сэжэ байхыень дуулаһандаа, [...] тагтаа болоһон һониинтойгоо [...] над уншагшадаа тобшо-тэдыхэн танилсуулба гээшэб.

Б. МАШКИНОВ.

ХАБАР ЕРЭЭ!

Д. Балдуевай ф[ото].

ХИЛЫН САДАҺАА

Индира Ганди Париж ерэбэ

ПАРИЖ, мартын 25. (ТАСС). Индиин премьер-министр Индира Ганди мүнөөдэр Париж ерээ. Эндэ хоёр үдэрэй турша соо байхадаа президент де Голльтой тэрэ уулзаха байна.

Ганадахи байдал

ПАРИЖ, мартын 25. (ТАСС). Ганын шэнэ правительствые толгойлогшо генерал Анкра үсэгэлдэр Аккрын радиогоор үгэ хэлэхэдээ, минии правительство бүлэглэлнүүдтэ хабаадалсахагүй политика бэелүүлхэ гээд мэдүүлээ. Национальна сүлөөрэлгын совет оаруун оронуудай талые «хэтэрмэ ехээр харана» гэһэн гэмнэлгые тэрэ буруушаагаа. Энээн тухай Франс Пресс агентствын корреспондент Котонуһаа мэдээсэнэ.

БЕРЛИН, мартын 25. (ТАСС). Өөрынгөө оронһоо Берлиндэ байдаг экономическа болон худалдаа наймаанай зургаание хааха гэһэн шиидхэбэри Ганын засагаархид гаргаа гээд АДН агентство мэдээсэнэ.

Ганын гадаадын хэрэгүүдэй министерство хадаа ГДР Аккрадахи худалдаа наймаанайнгаа зургаание хааха бээ гэжэ найдажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ. ГДР-һээ Ганада байдаг энэ зургаание хааха тухай зохихо заабари үгтөө гээд АДН агентствэдэ мэдээжэ болоо гэжэ мэдээсэл соонь саашадаа хэлэгдэнэ. Ганын талаһаа абтаһан хэмжээнүүдые ГДР-эй ниислэлдэ нэгэ талаһаа хэгдэһэн үндэһэ баримтагүй ябуулга гэжэ сэгнэһэн байна. Ушар байдалай иимээр хүгжэлтэ тухай шаналал элирхэйлэн мэдүүлэгдэнэ, мүн энэ нэгэ талын алхамай хойшолонгуудай түлөө хүсэд харюусалгые Ганын засагаархид дааха гээд заагдаһан байна.

Ээрхэг ябуулга болюулха эрилтэнүүд

ФИНЛЯНДИ

ХЕЛЬСИНКИ. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан ээрхэг түримхэй дайнда эсэргүү буруушаалга мэдүүлһэн демонстраци Финскэ ниислэлдэ болоо. Демонстрацида хабаадагшад «Вьетнамда эб найрамдал хангаха!», «ООН-ой уставые США хүндэлхэ ёһотой!», «Вьетнам амгаланаар һуухые хүсэнэ!» гэһэн уряа лозунгнуудтай плакадуудые барижа ябаа. Жагсаалай һүүлээр митинг болоjо, США-гай правительствада эльгээгдэхэ бэшэгые американ посольстводо барюулха депутаци һунгагдаа. Вьетнамдахи уршагта муухай дайн байлдаае болюулха эрилтэ энэ бэшэг соонь хэгдэһэн байна.

США

ВАШИНГТОН. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан бузгай муухай дайн байлдаае буруушаадаг ехэпэрнүүдэй хэдэ хэдэн организациин гэшүүд Сагаан байшанһаа Урда Корейн посольствын байшан хүрэтэр жагсаалда ябалгые субботодо үнгэргэхэ гэжэ түсэблөө. Жагсаал үнгэргэхэ талаар онсо комитедэй хэблэлдэ толилһон мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ. «Американ правительствын болон Сайгоной фашис диктатурын хоорондохи холбооe» жагсаалда хабаадагшад буруушааха.

ЯПОН

ТОКИО. Вьетнам арадай тэмсэлдэ талархалгын үдэрнүүд Японда үнгэргэгдэнэ. Зуу шахуу эдэб демократическа, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд эдэ хэмжээ ябуулгануудта хабаадалсана.

Вьетнамтай һанал нэгэдэлгын үдэрнүүдые үнгэргэхэ талаар гүйсэдкомой делегаци министрнүүдэй кабинедэй генеральна секретарь Хасимото гэгшэдэ орожо, Вьетнамда хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулгадань США-да туһалхаяа болихо, Японие болон Окинавые энэ дайнда бааза болгон США-гай хэрэглэлгые хорихо, мүн Урда Вьетнамай национальна сүлөөлэлгын фронтые мэдэрхэ, Вьетнамай асуудал амгалан ёһоор гуримшуулха ябуулга хэхэ эрилтэ США-да хэхэ тухай правительствада хандаа.

АЛЖИР

АЛЖИР. Вьетнамда американ империалистнуудай хэжэ байһан зэрлиг муухай ябуулганууд «бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда, арадуудай аюулгүй байдалда гай түбэг татана» гээд Алжирай студентнүүд Вьетнам студентнүүдтэ эльгээһэн бэшэг соогоо тэмдэглэһэн байна.

Вьетнамай арадай, студентнүүдэй тэмсэл болон илалта эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын түлөө бүхы дэлхэйн арадуудай, студентнүүдэй хэдэг тэмсэлдэ шухала туһа нэмэри болоно гээд бэшэг соо хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

Урда Вьетнамай патриодуудай амжалтанууд

ХАНОЙ, мартын 25. (ТАСС). 1966 оной мартын 7 хүрэтэрхи 40 үдэрэй турша соо Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын армиин сэрэгшэд Бинь динь провинциин хүн зон дайсанай 7.540 сэлдат болон офицерые, тэрэ тоодо 4.763 американ сэрэгэй алба хэгшэдые усадхаа. Энээн тухай «Освобождение» агентствын мэдээсэлнүүдые үндэһэ болгон Вьетнамай информационно агентство дамжуулна.

«ХҮНЭЙ ХУБИ ЗАЯАН»

СЭДЬХЭЛ ЗҮРХЭ ХҮДЭЛГЭХЭНЬ

КПСС-эй XXIII съездын нээлгэдэ зорюулан, Ленинэй ордентэ гүрэнэй Буряадай оперо болон баледэй театрай коллектив горитойхон бэлэг бэлдэбэ. Тэрэнь совет элитэ композитор Иван Дзержинскиин «Хүнэй хуби заяан» гэһэн патриотическа оперо болоно. Оперо М. Шолоховой тиимэ нэрэтэй рассказай сюжедээр байгуулагдаа юм.

Оперодо харуулагдаһан ушарал 1941—1945 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүд тухай хэлэнэ. Оперын гол геройнь Совет Армиин сержант Андрей Соколов. Тэрэ хүн сэхэ сэбэр шэнжэ шанартай, сэдьхэл һайхантай сэрэгшэ. Соколов Эхэ орондоо үнэн зүрхэнһөө дурладаг, немецко-фашис булимтарагшадые үзэн ядадаг байһан.

«Хүнэй хуби заяан» гэжэ оперо дүрбэн бүлэг, арба найман ондо ондоо картинаһаа бүридэһэн монолог юм.

И. Дзержинский ород арадай дуунай, мүн совет композиторнуудай аялгануудые оперодо үргэнөөр хэрэглэһэн байна. Оперын хүгжэм хүнүүдэй һанаа сэдьхэл татама һайхан.

«Хүнэй хуби заяан» гэжэ оперодо А. Соколовой ролиие СССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоин наадана. Дирижерынь И. Чудновский, зүжэг табигша режиссернуудынь Н. Логачев, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ц. Шагжин, Оперын зурагуудые РСФСР-эй арадай уран зураашa А. Тимин бүтээгээ.

Оперо мүнөөдэр Ленинэй ордентэ оперо, баледэй театрай сценэ дээрэ харуулагдахань.

Н. МАТОРИН.

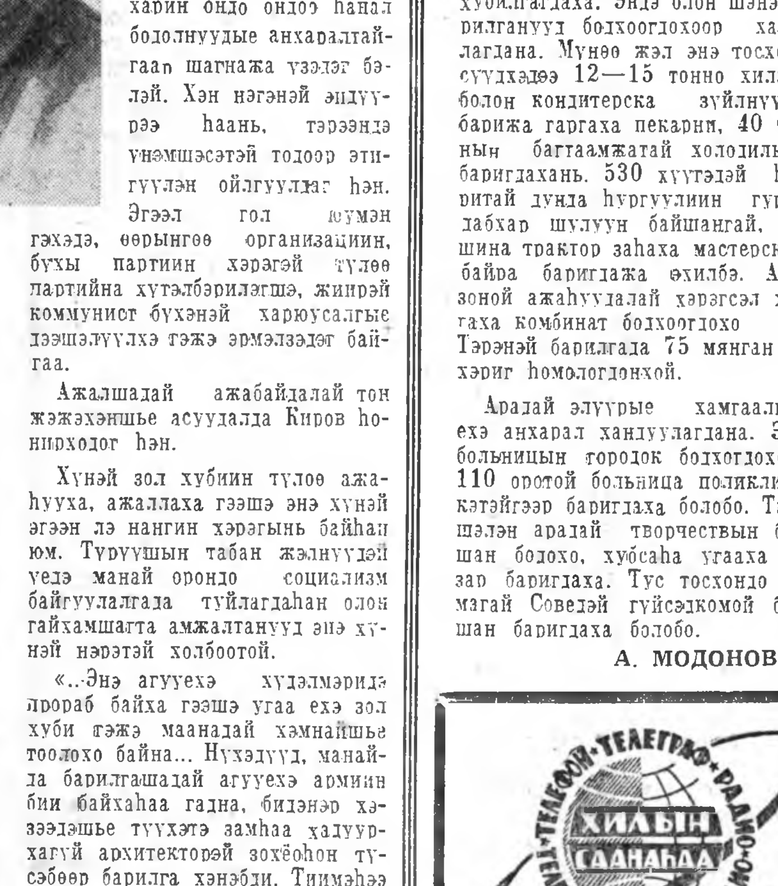

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Андрей Соколовой рольдо СССР-эй арадай артист Л. Линховоин наадана.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

БУЛГАН ҺЭГСЭЛЗЭЭ

Зуун Морин нютагай ангуушан Василий Николаевич жэл бүхэндэ баян олзотой бусажа ерэдэг болонхой. Үнинэй ангуушадай нэгэн нүхэр Каверзин октябриин 20-һоо февралиин 20 болотор Хонгор уула, Ехэ нарин газарнуудта агнуури хэхэдээ, яһала баян олзотой отогоо бусажа ерэһэн байна. Василий Николаевич дүрбэн һарын туршада 36 булга, 136 хэрмэ, 4 һолонго, 5 үен барижа, 1585 түхэригэй арһа гүрэндөө тушаагаа. Тиигэжэ энэ нүхэрнай агнууриингаа түсэбые 300 процент болгоһон байна.

Б. ДАМБИЕВ.

ҺАЙХАН ЭХИН

Һуралсалай шэнэ жэлһээ хойшо Нарһатын дунда һургуулиин һурагшад сүлөөтэй сагаа ехэ эмхи гуримтайгаар үнгэргэдэг болоһон юм. Энэнь нютагай залуушуулай дунда яһала һайшаагдадаг, магтуулдаг болоо бэлэй. Түс һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад «Мүнөө үеын совет литература» гэһэн тусхай клуб һургуулидаа эмхидхэһэн байна. Һурагшад сүлөөтэй сагтаа, илангаяа суббото, амаралтын үдэрнүүдтэ һониин темэдэ зорюулан, вечернүүдые эмхидхэдэг болоһон. Хабарай амаралтын эхилһэн түрүүшын үдэрнүүдэй нэгэ үдэшэ «Тэмсэгшэ гүш, али хара амяа хараһан хүн гүш?» гэһэн асуудалда зорюулагдаһан вечер болоо. Арбадахи классай һурагшад Галя Грехова, Шура Степанова, Валерий Гуруев, арба нэгэдэхи классай һурагшад Галя Князева, Тося Морозова, Виктор Лобанов гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, нютагай залуушуулай дунда үзэгдэдэг хазагай ябадалтаниие шүүмжэлһэн байна. Түс һургуулиин һурагшад ходоодоо иимэшүү асуудалнуудые олониитын урда табижа, мүнөө үеын залуу хүнэй зан абари тухай һонирхолтой хөөрэлдөө, вечер үнгэргэдэг болоһониинь һайшаалтай.

Е. ИВАНОВ.

Венесуэлын профсоюзна хүтэлбэрилэгшэ сүлөөлэгдэбэ

КАРАКАС, мартын 25. (ТАСС). Венесуэлын ажалшадай нэгэдэмэл центрэй уласхоорондын холбооной талаар секретарь Карлос Артуро Пардо түрмэһөө сүлөөлэгдэбэ. Тэрэниие сүлөөлхын түлөө Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци, Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет, бусад олон национальна, мүн гадаадын организацинууд ябуулга хэһэн байна.

Бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан Венесуэлын арадай хэрэгэй үнэн зүб байһанда хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр этигэн найданхай би түрмэһөө гарабаб гээд Пардо мэдүүлээ.

ПРАВДА БУРЯТ[ИИ]

Мүнөөдэрэй номер[т]

Нэгэдэхи хуудаһанда: [...] тиин съездэ Буряад орон[...] риһан бэлэг» гэһэн түрү[...] шэг. Ажалай бэлэгүүд. ТА[СС-ай] материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: К[ПСС-]эй Буряадай обкомой секр[етарь] К. А. Продайвода гэгшын [...] дай үүсхэл эдэбхи улам [...] дэг лэ!» гэһэн статья. (Тү[...] лынь гурбадахи хуудаһа[н] «Дорюун алхамууд» гэһэн [руб]рика доро олон материал [...] логдоно. КПСС-эй XXIII [съез]дын делегадуудтай хөөрэл[дөө].

Гурбадахи хуудаһа[нда]: «КПСС-эй XXIII съездын [деле]гадууд» гэһэн рубрика [доро] Зэдын аймагай XX партсъе[здэй] нэрэмжэтэ колхозой трак[торно] бригадын бригадир В. П. [...] нов тухай Ю. Сухаревай [кор]респонденци. «Хүдэлмэри[...] тосхоной табан жэл» — Е. [...] ковагай корреспонденци. [Хи]лын саанаһаа мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: [Бу]ряадай уран зохёолшодой [хол]бооной партийна органи[зациин] секретарь, уран зохёолшо [Ца]денжаб Жимбиевтэй хөөрэл[дөө]. «Съездһээ съезд хүрэтэр» [гэ]һэн рубрика доро И. Пе[...] гай «Хүдөө нютагай ша[...]нин» гэһэн корреспонд[енци]. С. Ангабаевай шүлэг.

Редактор Ц. О. ОЧИ[РОВ].

Н01502. Зак. №